

Kreativní PRAHA

Rešerše grantových systémů v evropských městech

Případové studie vybraných evropských měst a jejich
grantových politik

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy, 2018

Sekce strategií a politik

KREP – Kreativní Praha!

Všechna práva vyhrazena

AUTOR

MgA. Barbora Holanová

VZOR CITACE

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Rešerše grantových systémů v evropských městech

IPR Praha, 2018

OBSAH

ÚVOD.....	4
METODIKA	4
TERMINOLOGIE A POUŽÍVANÉ ZKRATKY	6
FINANCOVÁNÍ KULTURY VE VYBRANÝCH EVROPSKÝCH MĚSTECH.....	7
Amsterdam	7
Berlín.....	15
Dublin	27
Helsinky	35
Vídeň.....	44
ZÁVĚREČNÁ SHRNU TÍ	54

ÚVOD

Rešerše grantových systémů v evropských městech vznikla na základě dohody Odboru kultury a cestovního ruchu Magistrátu hlavního města Prahy a IPR Praha pro účely budoucí analýzy grantového systému. Zabývá se mapováním financování kultury na úrovni městské samosprávy skrze grantová schémata vybraných evropských měst. Výsledky srovnávací studie budou sloužit jako jeden z podkladů pro metodiku analýzy. Podnět ke zpracování analýzy zadala komise Rady hlavního města Prahy v oblasti kultury a umění.

Analýza v samotném úvodu definuje klíčové otázky. Cílem práce je komplexně představit způsob financování kultury skrze grantová schémata ve městech geograficky, historicky či sociokulturně srovnatelných s Prahou. Jako vhodná ke zkoumání byla vybrána následující města – Amsterdam, Berlín, Vídeň. Dalšími kritérii výběru bylo prozkoumat města, která nejsou Praze z hlediska velikosti zcela vzdálená a prezentují progresivní přístupy – Dublin, Helsinky. Aby bylo dosaženo požadovaného výsledku, zabývá se práce nejen samotnými grantovými programy a jejich okruhy, ale hodnotí také jejich obsah, strukturu, hodnotící systém podaných žádostí a uživatelskou i technickou náročnost.

Důležitou částí při zkoumání jednotlivých měst je analýza přístupu k financování kulturních aktivit městských samosprávních celků v kontextu kulturních a grantových politik daných států. Analýza se zabývá vazbami městských rozpočtů na celostátní rozpočty na kulturu a vazbami kulturních politik měst na kulturní politiky daných států.

Vzhledem k aktuálnímu rozmachu kulturního a kreativního podnikání (rostoucí potřebě tyto aktivity podporovat) se analýza dále věnuje financování KKO v evropských kulturních metropolích. Zaměřuje se na skutečnost, zda jsou v Evropě tato odvětví podporována samostatně, zda existují grantové okruhy pro KKO, nebo jsou nepřímou součástí běžných grantových okruhů vypisovaných odbory kultury či jimi pověřenými jinými orgány. Dále zkoumá, jaký odbor městského úřadu či samostatná organizace města podporu KKO spravuje a další.

Práce uvádí jednotlivé zdroje vždy v závěru kapitoly, aby byly pro čtenáře přehledně dohledatelné. Prameny jsou vždy uvedeny v poznámce pod čarou a dokládají tak jednotlivá tvrzení a statistiky. Struktura textu je u každého města záměrně totožná, aby mohlo v závěru práce dojít ke komparaci stávající zahraniční praxe zkoumané oblasti.

METODIKA

Jako reprezentativní vzorek byla vybrána výše uvedená města. Výběr reflektuje geografickou podobnost (rozloha, počet obyvatel apod.) těchto měst, společenský, historický a kulturní kontext či ekonomický výkon. Při výběru byly též zohledňovány inovativní a inspirativní přístupy k řešení grantové politiky (Helsinky a Dublin).

Studie vzniká s ohledem na dostupná data v anglickém, případně německém jazyce. Veřejně dostupné informace jsou doplněny o interní informace poskytnuté zástupci jednotlivých úřadů a kulturních organizací na základě dotazů prostřednictvím emailové korespondence.

Práce se zajímá o výsledky především v následujících oblastech a v jejich rámci pokládá následující otázky:

- Kontext státních grantových systémů a kulturní politiky
  - Jaká je kulturní strategie daného státu?
  - Je kulturní strategie státu provázaná s kulturními strategiemi na úrovni místních samospráv? Pokud ano, jak? Pokud ano, daří se společné strategie naplňovat?
- Vazba grantového systému na kulturní politiky a strategie města
  - Jaká je kulturní strategie města?
  - Do jaké míry se jí daří poskytovatelům grantů naplňovat?
  - Jak grantové systémy a jejich témata navazují na strategie?
- Obsah grantového řízení
  - Jaké grantové výzvy ve vztahu k podpoře neziskové i ziskové části KKO města vypisují?
  - Jaké jsou konkrétní vypisované grantové okruhy? (jedná se o okruhy vypisované oborově, nebo jinak?)
  - Jaká je periodicita vypisovaných žádostí?
  - Kdo je oprávněn žádost podat?
- Hodnocení přijatých žádostí
  - Kdo a na základě jakých kritérií rozhoduje o udělení a konkrétním rozdělení příspěvků?
  - Jak je vybírána výběrová komise a jak je zakotvena ve struktuře samosprávy (komise Rady?)
  - Jaké podmínky musí žadatel splňovat, aby mohlo dojít k posouzení žádosti a následnému udělení grantu?
- Procesní a administrativní záležitosti
  - Jaká je formální stránka a struktura žádostí?
  - Co vše musí žadatelé dodat společně se základním formulářem žádosti?
  - V jaké podobě je žádost podávána (fyzicky/elektronicky/skrze online formulář)?
  - Jakou formou žadatelé poskytovateli grantu vyúčtovávají?
  - Co všechno jsou žadatelé povinni doložit při vyúčtování?
  - Jaká je finanční alokace na grantové řízení dle jednotlivých výzev?
  - Jakou část z celkového rozpočtu města tvoří finanční prostředky přidělené na kulturu?
- Podpora kulturních a kreativních odvětví
  - Jak řeší města podporu KKO?
  - Jsou KKO samostatnou součástí grantových programů?

TERMINOLOGIE A POUŽÍVANÉ ZKRATKY

Dotace/grant	Ekonomický slovník nikterak nevymezuje pojem dotace vůči pojmu grant, proto jsou oba v textu užívány a obecně se jimi rozumí peněžitý dar od státu, územně správního celku, případně organizace jimi pověřené.
Oborová dotace	Za oborové dotace/granty/grantové programy jsou označovány ty programy, které odpovídají jednotlivým oblastem umění (např. hudba, výtvarné umění, divadlo a podobně).
Účelová dotace	Jako účelové dotace jsou v textu označovány programy, které nekopírují umělecké oblasti, ale jsou naopak definovány samotným účelem (např. projekt, rozvoj, víceleté granty a další).
FO	fyzická osoba
KKO	kulturní a kreativní odvětví
PO	právnícká osoba

FINANCOVÁNÍ KULTURY VE VYBRANÝCH EVROPSKÝCH MĚSTECH

Amsterdam

Počet obyvatel: 813 562

Rozpočet města / z toho na kulturu: 4,3 mld. EUR / 93,7 mil. EUR

Kulturní politika Nizozemska

Počet obyvatel: 17 194 388

Rozpočet státu / z toho na kulturu: 277 miliard EUR / 3,3 miliardy EUR

Nizozemsko se vyznačuje postojem ke kultuře, podle kterého by se vláda měla zdržet jakýchkoliv soudů vůči umění a kultuře. Tato idea je zakořeněná v holandské společnosti po staletí. V důsledku toho je umění a kultura výsledkem aktivit občanů – umělců, nadací, kulturních organizací apod. Vláda ale postupně převzala úlohu moderátora kulturních aktivit, což přineslo nejen legislativní rámec, ale také podporu kultury z veřejného rozpočtu. Mezníkem pro přechod k tomuto vnímání kultury bylo založení Ministerstva školství, kultury a vědy v roce 1918. Poválečné období přineslo pozitivní změny ve financování kultury. Státní podpora byla rozšířena o oblasti filmu, divadla a literatury. Na konci 50. byla založena Umělecká rada, nyní Rada pro kulturu, která dodnes vystupuje jako hlavní poradní orgán vlády v otázkách podpory kultury, kulturní politiky a dalších kulturních a uměleckých aktivit. Přestože v 70. letech převládala podpora krátkodobějších a jednorázových kulturních aktivit, Nizozemsko od tohoto modelu postupně ustoupilo, ale dodnes se zaměřuje na kontinuální a strategickou podporu. Kultura je v Nizozemsku vnímána jako jeden ze základních aspektů společenského života. Důraz je tedy kladen nejen na rozvoj tradičních kulturních institucí, ale také na společenskou účast. V devadesátých letech došlo k další změně v kulturní politice a v přístupu k financování. Organizace začaly být státem vyzývány, aby se zbavily maximální závislosti na financích z veřejného rozpočtu, příčinou byly i škrty v rozpočtu na kulturu vlivem nepříznivé ekonomické situace. V kulturním sektoru byla akcentována role sponzorství a dárcovství.

Kulturní činnost a kulturní či umělecké projekty v Holandsku jsou financovány z prostředků jednotlivých kulturních fondů. Zřizovatelem fondů je vláda. Fondy nabízejí nejrůznější grantové programy v rozsahu vlastní odbornosti a zaměření:

- Fond pro scénická umění¹
- Fond Mondriaan pro výtvarné umění a kulturní dědictví²
- Literární fond³
- Holandský filmový fond⁴
- Fond pro KKO (architektura, urbanismus, design, móda, digitální umění)⁵

---

¹ <https://fondspodiumkunsten.nl/>

² <https://www.mondriaanfonds.nl/>

³ <http://www.letterenfonds.nl/>

⁴ <https://www.filmfonds.nl/>

- Fond pro kulturní účast (amatérské umění, kulturní vzdělávání, lidová kultura)⁶

Poradním orgánem vlády a parlamentu v oblasti umění, kultury a sdělovacích prostředků je Kulturní rada (Raad vor Cuultur). Rada jedná primárně z pověření ministra školství, kultury a vědy. Každé čtyři roky předkládá nové statistiky, doporučení a strategie pro oblast kultury a umění. Na konci roku 2015 představila Rada společně s Ministerstvem školství, kultury a vědy Plán zahraniční kulturní politiky pro roky 2017–2020, mezi jehož klíčové body patří větší uznání vnitřního a společenského významu kultury, zvýšení důrazu na význam mezinárodní kulturní výměny, soudržný a integrační přístup k ostatním kulturám, podpora kulturní diplomacie všude ve světě.

Organizační struktura na úrovni městské samosprávy (Amsterdam)

Od roku 1952 je stálým a nezávislým poradním orgánem městské rady Amsterdamu Amsterdamská rada umění (Amsterdamse Kunstraad), do jejíž agendy spadá poradenství v oblasti uměleckých a kulturních otázek. Jako poradní orgán radnice se zabývá otázkami vztahu mezi jednotlivými uměleckými disciplínami, úrovní, strukturou a fungováním kulturních organizací, financováním kultury a umění. Rada umění poskytuje poradenství kulturním organizacím a institucím při tvorbě jejich strategických plánů. Městská rada se v oblasti kultury společně s radou umění snaží vytvářet dynamické a flexibilní prostředí pro rozvoj všech uměleckých disciplín a aktivit. Dalším z cílů kulturních plánů města je rozvoj a publika, přičemž je kladen důraz na rozšiřování divácké základny a získávání nových diváků. Rada zpracovává na základě výzev zástupců města dílčí strategie. Mezi konkrétními případy lze jmenovat například strategii A-BIS, což je plán dlouhodobé institucionální a projektové podpory významných organizací a událostí ve městě, dále je to implementační rámec umění ve veřejném prostoru a další⁷.

Rada umění sestavila seznam kulturních a uměleckých institucí, organizací, ale také projektů, které plní základní kulturní funkci ve městě a které mají jako takové odpovědnost za rozvoj kulturní infrastruktury a zachování kontinuity uměleckého a kulturního života v Amsterdamu. Vyhlásila program (Kunsteplan 2017–2020)⁸, který měl vybrat odpovídající instituce, jimž bude garantována podpora v období 2017–2020. Umělecká rada vybrala celkem 21 institucí, které tvoří základ dotované kulturní infrastruktury ve městě. Výše podpory pro tyto instituce činí 62,2 milionu EUR. Schéma výše podpory jednotlivých subjektů je předmětem přílohy A. Mezi vybrané instituce patří:

- Amsterdam Museum
- Bijlmer Parktheater (divadlo)
- Bimhuis (koncertní prostor)
- De Balie (scéna pro současné umění)
- Foam (muzeum fotografie)
- Frascati (divadlo)
- Het Concertgebouw (koncertní hala)
- Holland Festival (hudební festival)
- ICK (taneční platforma)
- IDFA (mezinárodní festival dokumentárních filmů)

⁵ <http://stimuleringsfonds.nl/>

⁶ <http://www.cultuurparticipatie.nl/>

⁷ <https://www.kunstraad.nl/advies/culturele-investeringsrekening-amsterdam/>

⁸ <https://www.amsterdam.nl/kunst-cultuur/kunstencultuurbeleid/kunstenplan/>

- Koninklijk Concertgebouworkest (Filharmonický orchestr)
- Meervaart, de (divadlo)
- Muziekgebouw aan 't IJ (koncertní síň)
- Nationale Opera en Ballet
- Paradiso (koncertní sál)
- Podium Mozaïek (divadlo/umělecká scéna)
- Stadsschouwburg Amsterdam (umělecká platforma, scéna)
- Stedelijk Museum Amsterdam (muzeum moderního umění a designu)
- Tolhuistuin (kulturní centrum)
- Toneelgroep Amsterdam (divadlo)
- Toneelmakerij, de (divadlo/umělecká scéna)

Ostatní kulturní a umělecké organizace, instituce a individuální umělci mohou žádat o finanční podporu Amsterdamský fond pro kulturu (Amsterdams fonds voor de kuns).

Obsah grantového řízení

V této kapitole budou popsány programy, které z veřejného městského rozpočtu vypisuje a financuje Amsterdamský fond pro kulturu (AFK). Fond nabízí kulturním organizacím a umělcům různorodé možnosti dotací. Poskytuje finanční příspěvky profesionálům i amatérům a podporuje jak umělecké experimentování, tak prověřenou kvalitu ve všech uměleckých disciplínách. Fond pravidelně otevírá výzvy ve čtyřletých, dvouletých i jednoletých programech. Jednoleté nebo také jednorázové granty jsou určeny umělcům a organizacím vyžadujícím pružnější formu podpory. O jednoletou dotaci na inovaci mohou zažádat i ty organizace, které obdrží víceletý příspěvek na vlastní činnost. V rámci jednoleté/jednorázové grantové podpory existují následující programy:

- Projekty
- Rozvoj
- Kulturní program

Víceletá podpora

Tab. 1 Víceletá forma podpory

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Čtyřletá podpora	podpora všech vazeb v oblasti kultury: od kulturní výchovy a rozvoje talentu až po výrobu a prezentaci nabídky	organizace a instituce působící v Amsterdamu
Dvouletá podpora	podpora nových inovativních kulturních institucí a organizací, které hledají své místo na kulturní mapě města	organizace a instituce působící v Amsterdamu

Zdroj: Vlastní zpracování

V současnosti vypsána čtyřletá podpora se vztahuje na léta 2017–2020. Organizace mohly v rámci tohoto programu zažádat o podporu od 1. prosince 2015 do 1. února 2016. Organizace a instituce působící v Amsterdamu můžou současně zažádat o podporu také v rámci jednoletého grantového programu (viz níže).

Instituce a organizace, které žádají o dvouletou podporu, nesmí být starší více než 6 let. Organizace, které byly podpořeny v rámci čtyřletého programu, nemají nárok na podporu v kategorii dvouletých grantů. Účelem podpory je efektivní rozvoj nové organizace na trhu právě v průběhu dvou let, během nichž je organizace finančně podporována. Dvouletý program byl také vypsán na období 2017–2020. Zájemci mohli zažádat o grant na podzim roku 2016. V dalším kole budou moci zažádat v létě roku 2018. Program je tedy vypisován jednou za dva roky. Stejný žadatel může o

dvouletou podporu zažádat maximálně dvakrát, a to s časovým odstupem i bezprostředně po ukončení podpory v období prvních dvou let.

Jednoletá podpora

Tab. 2 Jednoletá forma podpory

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Projekty – profesionální	podpora tvorby a prezentace uměleckých a kulturních projektů v oblasti všech uměleckých disciplín	profesionální umělci a kulturní organizace napříč kulturními obory
Projekty – amatérské	podpora amatérské kulturní činnosti; podpora není určena na vzdělávací programy	umělci – amatéři napříč kulturními obory
Rozvoj	podpora výzkumu, zahraniční praxe/stáže, koučink, semináře a další žadatelem navrhované rozvojové aktivity	umělci a umělecké organizace napříč kulturními obory, které působí ve svém oboru na profesionální úrovni minimálně 4 roky
Kulturní program	podpora programu (série), které probíhají současně s běžnou činností žadatelů	instituce a organizace se sídlem v Amsterdamu

Zdroj: Vlastní zpracování

Fond má v programu *Projekty* dvě schémata podpory – pro profesionální a pro amatérské umělce.⁹ Ty se odlišují v kritériích hodnocení přijatých žádostí. V případě hodnocení amatérských aktivit je kladen důraz především na hodnocení procesu a přínos pro širokou veřejnost. Účelem podpory profesionálních i amatérských kulturních projektů je prezentace činnosti ve veřejném prostoru, umělecká spolupráce a rozvoj talentů.

Cílem podpory v programu *Rozvoj* je zvýšení povědomí o nadějných a talentovaných umělcích nebo kulturních iniciativách a posílení jejich konkurenceschopnosti prostřednictvím vzdělávání a podpory rozvojových aktivit vlastní činnosti. Žadatel v tomto programu musí mít trvalé bydliště/sídlo v Amsterdamu, musí prokazatelně vykonávat svoji profesní činnost po dobu nejméně čtyř let, nesmí být zapsán v žádném vysokoškolském ani postgraduálním studijním programu. Žadatelovy příjmy nesmí být vyšší než 35 000 EUR v roce předcházejícím roku podání žádosti. Způsobilý žadatel v posledních čtyřech letech taktéž neobdržel žádnou jinou formu podpory od AFK.

Součástí žádosti je konkrétní popis, jak bude plán rozvoje umělce/organizace realizován, dále profesní portfolio a CV, rozpočet programu rozvoje¹⁰, daňové přiznání poukazující na příjmy žadatele za období předcházejícího fiskálního roku.

V rámci *Kulturního programu*¹¹ mohou zažádat i instituce a organizace, které žádaly (či obdržely) příspěvek na vlastní provoz v rámci některého víceletého programu. Účel podpory v tomto okruhu směřuje na konkrétní program, který musí být v souladu s cíli a zaměřením instituce/organizace jako takové. V případě série (koncertů, představení apod.) existuje jasná souvislost. Program podpořený v této kategorii doplňuje hlavní činnost instituce/organizace, a to po dobu maximálně jednoho roku. Podporu z tohoto programu mohou žadatelé využít na strategické plánování, analýzu kvality nabídky nebo průzkum publika.

⁹ Jako amatérské projekty jsou vnímány takové projekty, které nejsou předmětem zaměstnání a hlavního zdroje příjmů praktikující osoby (umělce). Umělec vykonává tuto aktivitu pouze jako zájmovou činnost.

¹⁰ Honorář pro žadatele není akceptovatelnou položkou v rozpočtu. Žadatel však může požadovat náhradu za vlastní časovou investici.

¹¹ Program = ucelený soubor činností v horizontu max. 12 po sobě jdoucích měsíců

Procesně-administrativní záležitosti

Ještě před samotnou fází aplikace, mohou žadatelé ověřit v krátkém interaktivním formuláři na webových stránkách AFK, zda jsou způsobilí žádat o dotaci v jednom z vypisovaných programů. Na základě odpovědi formulář vyhodnotí a přímo navede, v jakém programu by měl respondent podat žádost.¹²

Formulář přihlášky je online. Žádost nemusí být odeslána fyzicky. Žadatel musí být registrovaným uživatelem aplikace AFK¹³. Přihlášky ve všech programech mají obdobný formulář. První část má podobu strukturovaného dotazníku, na jehož základě hodnotící komise posuzuje, zda je žadatel způsobilý žádat o danou dotaci. Druhá část předkládá otázky vážící se na samotný projekt (popis akce, rozsah, místo a termín konání, cílová skupina apod.). Část třetí se týká samotného žadatele (informace o žadateli – FO nebo PO, informace o členech organizace, popis činnosti a dílčích aktivit). V části čtvrté předkládá žadatel podrobný rozpočet včetně všech zdrojů příjmů. Minimálně 25 % musí být pokryto z vlastní činnosti. Jednotlivé položky rozpočtu doplňuje žadatel přímo do interaktivního formuláře. V závěrečné fázi žádosti lze též přiložit vlastní rozpočet jako přílohu. V poslední části je žadatel povinen přiložit podrobný a jasný plán projektu, včetně komunikačního plánu a marketingové strategie. V případě, že výše požadovaného grantu přesahuje 25 000 EUR nebo jsou náklady na projekt vyšší než 100 000 EUR, je nutné předložit také samostatný komunikační plán a popis způsobu práce s diváky. Jako přílohy je potřeba dodat profesní portfolio, přehled minulých aktivit a dosud nerealizovaných/připravovaných projektů.

Hodnocení

Amsterdamský fond pro kulturu tvoří stálý tým zaměstnanců. Vedle vedoucích a administrativních pozic má čtyři oddělení:

- Hudba a hudební divadlo,
- Výtvarné umění, kulturní dědictví a film,
- Kulturní vzdělávání a amatérské umění,
- Divadlo a tanec.

Fond má své zástupce také v kulturních organizacích a institucích městských částí. Ti pracují pro fond jako externisté a informují jej o nových projektech, uměleckých iniciativách a příležitostech ve svých čtvrtích. Hodnocením přijatých žádostí se zabývají poradní orgány, celkem tři rady (pro čtyřleté, dvouleté a víceleté granty) složené z profesionálů na poli kreativní ekonomiky, kultury a umění.

Při hodnocení je kladen důraz na inovativní přínos projektu/činnosti, umělecký obsah a kvalitu zpracování projektu. Při hodnocení inovačního přístupu se poradci soustředí na skutečnost, zda a jak projekt/činnost doplňuje stávající kulturní mapu a nabídku. Dále zohledňují, do jaké míry je projekt přístupný ostatním, zda obsahuje nové či inovativní způsoby práce, výstupy nebo produkty ve vztahu ke konkrétnímu tématu.

¹² <https://www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl/en/aanvragen/checklist-projectsubsidies/>

¹³ <https://www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl/forms/login.php>

Žádosti o čtyřleté granty mají velmi striktní kritéria hodnocení a všechna jsou stejně závažná. Tato kritéria rada hodnotí postupně. Vysoké hodnocení či splnění všech kritérií hodnocení není podmínkou pro udělení grantu.¹⁴

Žadatelé jsou o rozhodnutí rady informováni elektronicky i poštou a mají právo se proti rozhodnutí odvolat.

Podpora KKO

Amsterdam nemá podporu KKO zahrnutu do stávajících grantových programů. Přesto je však KKO věnována patřičná pozornost. Oficiální webové stránky města označují Amsterdam za strategické místo pro kreativní podniky. Na rozdíl od kosmopolitních metropolí typu Londýn či New York si Amsterdam pěstuje pověst přívětivého města, kde se daří menším podnikatelům, tedy i těm v kreativních odvětvích. Díky vysoké životní úrovni a uvolněné atmosféře, kterou je město proslulé, přijíždějí do Amsterdamu podnikat kreativci a podnikatelé z celého Holandska, ale také ze zahraničí. V Amsterdamu sídlí celkem 338 kreativních společností. Obstojně se v Amsterdamu daří především těmto odvětvím: reklama, televize, hudba, vývoj aplikací a herní průmysl. Konkrétní strategie KKO nebyla dohledána.

V roce 2015 přišla vláda s akčním plánem podnikatelského akcelérátoru, který se zaměřuje na začínající podnikatele napříč odvětvími, tedy i těmi kreativními. Projekt StartupAmsterdam je realizován ve spolupráci celkem 70 partnerů z řad akceleračních programů a společností, vědeckých a vzdělávacích institucí, podnikatelských subjektů a veřejných institucí.

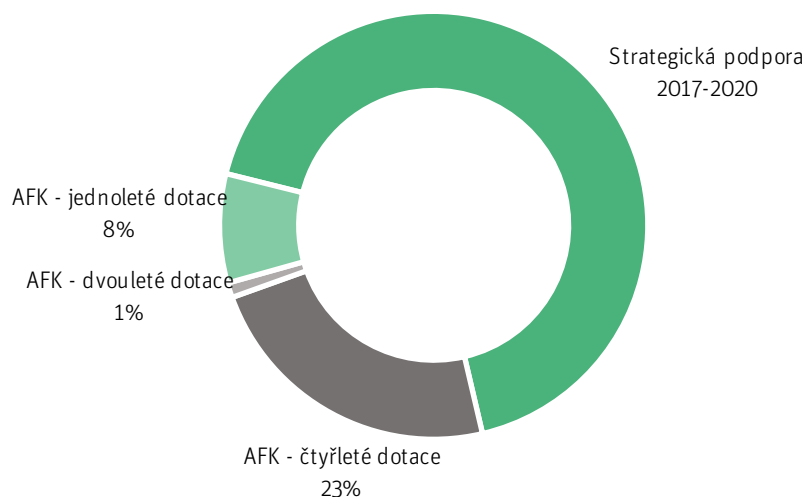
Rozpočet grantového řízení

Jak bylo zmíněno výše, město rozděljuje finance na základě dvou strategických linií. Jednu (menší) představují umělecké granty Amsterdamského fondu pro kulturu a druhou představuje strategický program na víceleté financování stěžejních kulturních institucí ve městě. Rozpočet města Amsterdam na kulturu činí 93,7 milionu EUR. Z celkové částky je určeno 31,5 milionu EUR na granty fondu a 62,2 milionu EUR připadá na koncepční podporu institucí se strategickým přínosem pro město. Výše podpory všech 21 kulturně-strategických institucí je součástí přílohy A této studie. Následující graf zobrazuje procentuální rozdělení dotací v jednotlivých programech AFK a strategických institucí.

---

¹⁴ Podrobný popis čtyřletých dotací včetně náležitostí přihlášky, kritérií a postupu hodnocení je dostupný v tomto pdf dokumentu, text je v holandštině: https://www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl/site/assets/files/1329/afk_regeling_vierjarige_subsidies-1.pdf

Graf 1 Alokace kulturního rozpočtu města Amsterdam

Zdroj dat: <https://www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl>

Dílčí závěr I

V případě financování kultury ve městě Amsterdam i celém Nizozemí se setkáváme s poměrně netradičním schématem, a to nejen z hlediska samotných grantových programů, ale také z hlediska strukturálně-institucionální. Péči o rozvoj kultury, její strategickou podporu a financování se v pověření ministryně školství, kultury a vědy věnuje nikoliv ministerstvo, ale kulturní rada. Obdobně je tomu na komunální úrovni, kde kulturní záležitosti spadají pod agendu Amsterdamské umělecké rady. Rada na základě otevřené soutěže nominovala 21 předních kulturních institucí, které mají strategický přínos pro město a jeho rozvoj, kterým na období 2017–2020 garantovala významnou finanční podporu (66,4 % celkových výdajů na kulturu) z veřejného rozpočtu města. Zbylých 33,6 % je rozdělováno na samostatné kulturní aktivity, uměleckou činnost (profesionální i amatérskou) prostřednictvím grantových programů, které vypisuje Amsterdamský fond pro kulturu.

Strategie na úrovni státu: ANO

Strategie na úrovni města: ANO

Granty v agendě Odboru kultury: NE (Rada umění a Amsterdamský fond pro kulturu)

Typ grantových programů: ÚČELOVÉ

Podpora KKO: NE

Zdroje

Nizozemsko

Vývoj kulturní politiky: <http://www.culturalpolicies.net/web/netherlands.php>

Kulturní rada: <https://www.cultuur.nl/>

Dutch Culture – Centrum pro mezinárodní spolupráci: <https://dutchculture.nl/en>

Ministerstvo školství, kultury a vědy: <https://www.government.nl/ministries/ministry-of-education-culture-and-science>

Amsterdam

Amsterdamský fond pro kulturu: <https://www.amsterdamsfondsvoordekunst.nl/en/>

Amsterdamská rada umění: <https://www.kunstraad.nl/>

KKO: <https://www.iamsterdam.com/en/business/key-sectors/creative>

Rozpočet (novinový článek): <https://www.theaterkrant.nl/nieuws/amsterdam-verdeelt-622-miljoen-over-21-bis-instellingen/>

StartupAmsterdam:

<file:///C:/Users/Barunka/Downloads/StartupAmsterdam%20Action%20Programme%20ENG.pdf>

Amsterdamské kulturní fondy:

<https://fondspodiumkunsten.nl/>

<https://www.mondriaanfonds.nl/>

<http://www.letterenfonds.nl/>

<https://www.filmfonds.nl/>

<http://stimuleringsfonds.nl/>

<http://www.cultuurparticipatie.nl/>

<https://www.amsterdam.nl/kunst-cultuur/kunstencultuurbeleid/kunstenplan/>

Berlín

Počet obyvatel: 3 561 948

Rozpočet města / z toho na kulturu: 20 mld. EUR / 400 mil. EUR

Kulturní politika Německa

Počet obyvatel: 82 220 041

Rozpočet státu / z toho na kulturu: 337,5 miliardy EUR / 1,67 miliardy EUR

Oproti většině evropských zemí Německo v minulosti tvořilo mnoho nezávislých feudálních států, z nichž každý měl vlastní pojetí kulturní politiky. Tato tendence vycházela především z kulturních tradic jednotlivých států. Ústava Výmarské republiky (1919–1933) rozdělila odpovědnost za kulturu a její podporu mezi říšskou vládu, vládu spolkových států a mezi městské radnice. S nástupem Adolfa Hitlera došlo k centralizaci politiky. Po válce se pak až do roku 1990 rozvíjela kulturní politika po dvou zcela samostatných liniích – ve Spolkové republice Německo a Německé demokratické republice. Po roce 1990 došlo k zániku dosavadních struktur a kulturní politika byla opět decentralizována na jednotlivé rekonstituované spolkové státy (Länder, celkem 16). 90. léta byla v důsledku sjednocování země symbolem nestabilní doby, a to především vzhledem k již zmíněné restrukturalizaci organizačních složek odpovědných za mnohé kulturní instituce a organizace zřizujících je (knihovny, galerie, divadla a další), ale také směrem k úsporným rozpočtovým opatřením. I v současné době platí, že jedním z hlavních bodů kulturní diskuze je stabilita kulturních organizací a projektů zajištěná díky efektivnímu vícezdrojovému financování. Změny v současné koncepci kulturních politik neopomíjejí reagovat na migrační krizi, vývoj médií i rychle se měnící složení diváků (klesající populace a rostoucí počet seniorů).

Za kulturní strategii Německa je zodpovědné Federální ministerstvo pro kulturu a média. Koncepčně strategický dokument pro podporu a rozvoj kultury v Německu neexistuje. V roce 2014 však vznikl dokument¹⁵, na jehož základě lze poslání kultury v Německu vyložit následovně:

- Podpora kulturní diverzity a zajištění kulturní identity.
- Umění slouží k intelektuálnímu rozvoji a formování hodnot společnosti. Jako takové by měly umění a kultura zůstat svobodnými. Podpořena by měla být kreativita a zamezeno by mělo být sociální setrvačnosti a stagnaci. Je úkolem státu, aby zajistil svobodu v umění.
- Stát by měl prostřednictvím finanční podpory dbát o uchování kulturního dědictví Německa.
- Stát by měl podporovat dobrovolnictví, a to v souladu s charitativním zákonem novelizovaným v roce 2007 a 2013, který mimo jiné upravuje daňové podmínky charitativních pracovníků a darů.

Úlohou spolkové vlády, konkrétně Ministerstva kultury a médií je vytvořit a udržovat příznivé prostředí pro umělecký rozvoj a uměleckou tvorbu, a to například prostřednictvím autorského zákona, o jehož reformu se pokouší současná německá ministryně kultury¹⁶. Ministerstvo kultury dále podporuje instituce a projekty celostátního významu jako například Německou národní knihovnu nebo Mezinárodní filmový festival Berlinale. Ministerstvo je dále zodpovědné za

¹⁵https://www.bundesregierung.de/Content/DE/_Anlagen/BKM/2014-11-06-english-summary.pdf?__blob=publicationFile&v=1

¹⁶ Podstatou reformy je zajištění náležitých příjmů umělcům především v souvislosti s digitalizací médií a rozvojem nových technologií.

zastupování veřejného zájmu v oblasti kultury v hlavním městě Berlíně, reprezentuje německou kulturu na mezinárodní úrovni a je silným a významným partnerem již zmíněných spolkových zemí a místních samospráv. Podpora kultury na jejich úrovni je realizována prostřednictvím dotací. Z celkových veřejných výdajů na kulturu (cca 8 miliard EUR) přibližně 13 % poskytuje federální vláda, 42 % federální státy a zbylých 45 % místní samospráva.

Stát je zřizovatelem několika desítek kulturních institucí napříč všemi šestnácti federálními státy. Kromě podpory těchto institucí se prostřednictvím kulturních grantů snaží podporovat jednotlivé umělce a jejich projekty. V pověření Ministerstva kultury a médií působí coby kulturní mediátor mezi státní správou a umělci Německá federální kulturní nadace. Ta je financována z rozpočtu Ministerstva kultury fixní částkou 35 milionů EUR. Nadace uděluje granty v následujících oblastech:

- výtvarné umění
- divadlo a tanec
- film a nová media
- hudba
- literatura
- kulturní dědictví a vzdělávání
- udržitelnost a budoucnost¹⁷

Za výběr podpořených umělců a projektů odpovídá osmičlenná porota, tatáž pro všechny oblasti, složená z kulturních odborníků. Porota je jmenována na období tři let.

Organizační struktura na úrovni městské samosprávy (Berlín)

Péče o oblast kultury spadá v Berlíně pod Odbor kultury městského senátu (Kulturverwaltung des Senats). Ani v případě německého hlavního města neexistuje komplexní kulturní strategie. Odbor kultury vnímá umění, kulturu a kreativní odvětví jako klíčové zdroje Berlína. Dle odhadu žije a pracuje v německém hlavním městě přibližně 20 000 profesionálních umělců, kteří společně s více než 160 000 zaměstnanci v kulturním a tvůrčím sektoru činí z Berlína kreativní centrum globálního významu.

V čele Odboru kultury městského senátu stojí senátor pro kulturu a Evropu a tajemník pro oblast kultury, oba podporovaní silným administrativním zázemím. Agenda tohoto úřadu je rozdělena mezi čtyři sekretariáty:

- Kulturní oddělení A – interdisciplinární témata kulturní podpory a participace (např. kulturní výchova a vzdělávání, digitalizace, dostupnost kultury apod.), průřezové otázky na pomezí více oblastí (turistika, KKO apod.), dále komunikace a spolupráce s okresy a spolkovými státy Německa, komunikace s Ministerstvem kultury, médií a Evropskou unií
- Kulturní oddělení B – institucionální propagace a záležitosti berlínských divadel, orchestrů, tanečních, literárních a interdisciplinárních institucí

---

¹⁷ Program zabývající se otázkami životního prostředí, současných sociokulturních problémů (migrace apod.), a to především na venkově a v okrajových částech velkých měst.

- Kulturní oddělení C – institucionální financování a politické otázky institucí berlínského dědictví – archivů, knihoven, památníků a muzeí – i institucí výtvarného umění, právní a technický dohled nad veřejnými nadacemi a podřízenými institucemi v této oblasti
- Kulturní oddělení D – financování projektů a stipendií pro berlínské umělce, koordinace interdisciplinárních a interkulturních projektů, mezinárodní kulturní výměny

Vzhledem k významu hlavního města v celonárodním i mezinárodním kontextu zde sídlí velké množství institucí zřizovaných a finančně dotovaných výhradně státem. Mezi takové organizace patří například Asociace amatérských divadel, Mezinárodní divadelní ústav, Národní archiv, Židovské muzeum Berlín, Kulturní společnost federální vlády v Berlíně (produkční platforma GmbH organizující například berlínský filmový festival Berlinale) a další.

Podpora kultury dále spadá pod celkem 12 městských částí, které primárně zajišťují činnost veřejně zřizovaných institucí – veřejných knihoven, hudebních a uměleckých škol, komunitních a mládežnických center. Městské části dále s ohledem na hustotu a kvalitu nabídky realizují grantová a stipendijní řízení pro nezávislé kulturní subjekty, především pak individuální umělce a lokální akce.

Obsah grantového řízení

Odbor kultury městského senátu poskytuje podporu ve formě finančních grantů a stipendií organizacím a individuálním umělcům se sídlem v Berlíně. Žádat mohou umělci napříč uměleckými disciplínami, jejichž povaha je čistě nekomerční. Podpora je obecně určena těm projektům, jejichž realizace je plánována v blízké budoucnosti, nikoliv těm, které již v době podání žádosti o finanční příspěvek probíhají. Grantové programy částečně odpovídají oborovému členění a většina z nich má nespočet podkategorií. Doplněny jsou ale dalšími specifickými programy. Grantové programy jsou obecně členité a víceúrovňové. Umělci a umělecké organizace mohou žádat o podporu v následujících oborových kategoriích:

- výtvarné umění
- scénická umění
- hudba
- literatura

Další programy jsou následující:

- kulturní fond hlavního města
- interdisciplinární
- fond pro kofinancování
- kulturní vzdělávání
- digitalizace kulturního dědictví
- uvádění v minulosti realizovaných projektů
- podpora umělkyň – žen
- interkulturní projekty
- mezinárodní kulturní výměna
- umění ve veřejném prostoru
- pracovní prostory
- cena Moses-Mendelssohn

Jednotlivé programy a jejich podkategorie budou podrobněji představeny níže. V případě prvních čtyř čistě oborových programů (výtvarné umění, scénická umění, hudba a literatura) jsou představeny všechny podkategorie. Podkategorie ostatních programů jsou představeny selektivně. Některé podkategorie se často v rámci jednotlivých programů podpory prolínají.

Výtvarné umění

Tab. 3 Vybrané programy oboru: Výtvarné umění

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Ateliér/studio	podpora umělecké výměny zprostředkováním schůzky se zástupci berlínských muzeí soudobého umění, Förderkommission Bildende Kunst	žadatel trvale žijící na území Berlína, v době žádosti není zapsán jako student na žádné vysoké škole	nejde o finanční podporu, ale zprostředkování schůzky za účelem umělecké výměny
Cena Hanna Höch (cena za přínos)	ocenění pro umělce za vynikající přínos v oblasti vizuálního umění vyznačující se vysokou kvalitou a kontinuálním vývojem; kritériem udělení ceny je mezinárodní úspěch umělce	umělec, jehož tvorba je prokazatelně spjatá s Berlínem, umělci tvořící a žijící v Berlíně	25 000 EUR jednou za dva roky
Cena Hanna Höch (začínající umělci)	podpora propagace a profesního rozvoje nadějných talentovaných umělců; cílem je poskytnout oceněným větší prostor a etablovat je na berlínské umělecké scéně	oceněn může být umělec i umělecká skupina žijící a tvořící v Berlíně	38 000 EUR jednou za dva roky
Cestovní granty pro zahraniční projekty	podpora projektů, umělců nebo skupin, souborů a neziskových institucí všech odvětví umění ve spolupráci s vhodnými zahraničními partnery na mezinárodní kulturní výměně; financování je určeno pro dočasné projekty, např. výstavy, koncerty, hostující představení	žadatel trvale žijící v Berlíně, nutné prokázat kvalifikaci partnerské zahraniční organizace; nevztahuje se na rezidence, studijní a pracovní návštěvy	podpora na cestovní a dopravní náklady
Cestovní granty pro zahraniční projekty	podpora projektů, umělců nebo skupin, souborů a neziskových institucí všech odvětví umění ve spolupráci s vhodnými zahraničními partnery na mezinárodní kulturní výměně; financování je určeno pro dočasné projekty, např. výstavy, koncerty, hostující představení	žadatel trvale žijící v Berlíně, nutné prokázat kvalifikaci partnerské zahraniční organizace; nevztahuje se na rezidence, studijní a pracovní návštěvy	podpora na cestovní a dopravní náklady
Interkulturální projekty	podpora umělců s migračním zázemím a projektů s interkulturální tematikou	umělci žijící a tvořící v Berlíně; obecně se nevztahuje na filmové a video projekty	podpora až do výše 20 000 EUR (vícezdrojové financování není podmínkou)
Kulturní výměna – Berlin Global	stipendia určená pro umělecký rozvoj profesionálních umělců; projekty jsou financovány ve spolupráci se spolupracujícím partnerem ve vybraných lokalitách po celém světě	umělci s prokazatelnou tvůrčí minulostí žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni v žádném studijním programu	stipendium ve výši 2 500 EUR/měsíc (délka pobytu 3 měsíce)
Kulturní výměna – Istanbul, LA, NYC, Tokio	Stipendia pro umělecký rozvoj profesionálních umělců; podstatou je rozšíření znalostí o zahraničních uměleckých scénách a porozumění jim	umělci s prokazatelnou tvůrčí minulostí žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni v žádném studijním programu, lze žádat opakovaně po dvou letech	stipendia ve výši 600 – 3 000 EUR/měsíc (délka pobytu 3-6 měsíců)
Kulturní výměna: Berlín – Paříž	stipendia pro umělecký rozvoj profesionálně pracujících umělců; cílem zahraničního pobytu je získání rozhledu, inspirace, zahraniční praktické zkušenosti	umělci s prokazatelnou tvůrčí minulostí žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni v žádném studijním programu; lze žádat opakovaně po dvou letech	stipendium ve výši 2 500 EUR/měsíc + bezplatné využívání studia v zahraničí každoročně uděleno jedno stipendium v oblasti výtvarného umění, literatury, tance na období 6 měsíců
Mezinárodní projekty	podpora umělců zabývajících se tématem migrace a interkulturální tematikou a šířících osvětu na dané téma	žadatelé trvale žijící v Berlíně; vyloučena je podpora filmových a jiných video projektů	maximální výše podpory až 20 000 EUR, není nutné kofinancování
Pracovní stipendia	profesní umělecký rozvoj určený začínajícím umělcům hledajícím konkrétní umělecké směrování	žadatel trvale žijící na území Berlína, v době žádosti není zapsán jako student na žádné vysoké škole	11 grantů ve výši 18 000 EUR; součástí podpory je také účast na skupinové výstavě a příspěvek v katalogu
Prezentace současného výtvarného umění	podpora individuálních i skupinových berlínských umělců, propagace jejich činnosti, podpora realizace projektů a vlastních katalogů	žadatelé žijící a tvořící na území Berlína	o počtu podpořených projektů a výši podpory rozhoduje odborná porota, která předkládá návrhy Odboru kultury městského senátu
Výzkum	podpora na přípravný výzkum k projektu/práci, na rozvoj projektu, rozvoj/vývoj pracovní techniky, na zprostředkování, dokumentaci nebo publikaci	jednotliví umělci i umělecké skupiny, kurátoři a kurátorské skupiny, kteří absolvovali umělecké vzdělání a tvoří a žijí v Berlíně	každoročně podpořeno min. 52 umělců a 8 kurátorů; výše stipendia je 8 000 EUR (období 4 měsíců)

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Vyznamenání uměleckých projektů a iniciativ	udílení cen individuálním i skupinovým iniciativám, které se vyznačují mimořádnými uměleckými a inovačními přístupy	žadatel trvale žijící v Berlíně, bez pravidelného institucionálního financování, jejichž činnost probíhá v podobu 24 měsíců	20 cen ročně v hodnotě 37 000 EUR
Zahraníční stipendia	Podpora v oblasti architektury v podobě zahraničního pobytu na vybraných, oborově zaměřených uměleckých školách	umělci identifikovatelní svoji uměleckou prací žijící v Německu (v případě přihlášení prostřednictvím berlínské kulturní správy žijící v Berlíně)	pokrytí nákladů spojených s ubytováním a dopravou + finanční příspěvek 1 500 – 2 500 EUR/měsíc (délka pobytu 3 až 11 měsíců)

Zdroj: Vlastní zpracování

Obecným cílem podpory v programu *Výtvarného umění* je podpora jednotlivých umělců či projektů realizovaných v Berlíně, financování vzdělávání a prezentace výtvarného umění, stejně tak zajištění příslušné umělecké infrastruktury. Některé podkategorie pronikají do více oblastí podpory. Jde především o zahraniční stáže a stipendia. Stipendia vycházejí ve většině případů z mezinárodní spolupráce s veřejnoprávními orgány (samosprávami, veřejnými školami apod.) nebo ze spolupráce s místními rozvojovými a partnerskými agenturami (př. Berlin Global)¹⁸.

Scénická umění

Tab. 4 Vybrané programy oboru: Scénická umění

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Cestovní granty pro zahraniční projekty	podpora projektů, umělců nebo skupin, souborů a neziskových institucí všech odvětví umění ve spolupráci s vhodnými zahraničními partnery na mezinárodní kulturní výměně; Financování je určeno pro dočasné projekty, např. výstavy, koncerty, hostující představení	žadatel trvale žijící v Berlíně, nutné prokázat kvalifikaci partnerské zahraniční organizace; nevztahuje se na rezidence, studijní a pracovní návštěvy	cestovní a dopravní náklady
Individuální financování projektů	podpora nezávislých divadelních souborů a tanečních skupin spojená s pokrytím výrobních nákladů nových inscenací nebo rozvoj inscenací již existujících	žadatelé nejsou zapsáni na žádné vysoké škole a mají pozitivní reference odborné kritiky	může být v plné výši nákladů na výrobní materiál až do data premiéry
Interkulturální projekty	podpora umělců s migrační zkušeností a projektů s interkulturální tematikou	umělci žijící a tvořící v Berlíně; obecně se nevztahuje na filmové a video projekty	až do výše 20 000 EUR (vícezdrojové financování není podmínkou)
Koncepční podpora	podpora malých privátních divadel a nezávislých tanečních a divadelních souborů s cílem dlouhodobé koncepční činnosti	malá a středně velká soukromá divadla a nezávislé taneční a divadelní soubory s dobrou produktivitou, které rezonují s publikem i odbornými kritikami; o udělení podpory rozhoduje tříčlenná odborná porota.	čtyřletá podpora, v roce 2018 vypisovaná na období 2020-2024
Kulturní výměna: Berlín – Paříž	stipendia pro umělecký rozvoj profesionálně pracujících umělců; cílem zahraničního pobytu je získání rozhledu, inspirace, zahraniční praktické zkušenosti	umělci s prokazatelnou tvůrčí minulostí žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni v žádném studijním programu, lze žádat opakovaně po dvou letech	stipendium ve výši 2 500 EUR/měsíc + bezplatné využívání studia v zahraničí; každoročně uděleno jedno stipendium v oblasti výtvarného umění, literatura, tanec na období 6 měsíců
Prostory Vstupní podpora	podpora produkčních a divadelních domů; cílem programu je rozšíření a udržitelnost umělecké a kulturní infrastruktury podpora začínajících profesionálních umělců a jejich prvních projektů.	stávající prostory vyznačující se kvalitou programu umělci žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni na žádné vysoké škole	podpora na období jednoho nebo dvou let; podpora určena na údržbu, provoz, výrobu apod. ve formě stipendia až do výše 8 000 EUR
Výzkum	cílem je podpora různorodosti a kvality umělecké práce vznikající v Berlíně; stipendium je poskytováno na výzkum, předprojektové fáze projektů, rozvoj projektů, rozvoj techniky apod.	umělci žijící a tvořící v Berlíně, absolventi vysokých škol s uměleckým zaměřením, kteří v daném roce neobdrželi jinou formu podpory od Odboru kultury	dle rozsahu lze žádat o příspěvek formou stipendia ve výši 4 000, 6 000, max. 8 000 EUR
Základní podpora	podpora osvědčených divadelních a tanečních souborů	divadelní soubory/taneční skupiny, dlouhodobě působící v Berlíně, produkující min. 1 premiéru ročně	na dobu 2 let, pokrytí personálních, materiálních a výrobních nákladů

Zdroj: Vlastní zpracování

¹⁸ <http://berlinglobal.org/index.php?en>

Rozdělování příspěvků v oblasti scénických umění se řídí směrnicí senátu z roku 2008 o financování divadel a divadelních a tanečních skupin v soukromém sektoru v Berlíně. Cílem směrnice je zlepšit přístup k financování malých a středních soukromých divadel a nezávislých souborů. Financování je poskytováno produkcím na základě uměleckých zásluh. Tento systém financování vznikl se záměrem zachovat kontinuitu zavedených souborů a současně poskytnout dostatečný prostor pro reakci na nově se objevující trendy v oblasti divadla a tance. Senát zavedl stupňovitý systém financování, který zajišťuje podporu jak pro krátkodobé iniciativy, tak dlouhodobé ambiciózní produkce. *Individuální financování projektů* slouží pro jednorázové a krátkodobé projekty (financování projektů). Program *Základní podpora* garantuje příspěvek na činnost v horizontu plánování dvou let. *Koncepční program financování* je formou institucionálního financování na čtyřleté výkonné období.

Hudba

Tab. 5 Vybrané programy oboru: Hudba

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Berlin-Rheinsberg: Cena za skladbu	cenu uděluje Odbor kultury spolu s Hudební akademii Rheinsberger skladatelkám současné hudby	oceněná umělkyně žijící a tvořící v Berlíně; obdobné ocenění nesmí obdržet na národní ani mezinárodní úrovni a nesmí být zapsána v žádném studijním programu	stipendium ve výši 10 000 EUR a příspěvek 28 000 EUR na propagaci díla či projektu; součástí podpory je také dvouměsíční rezidence
Cestovní granty pro zahraniční projekty	podpora projektů, umělců nebo skupin, souborů a neziskových institucí všech odvětví umění ve spolupráci s vhodnými zahraničními partnery na mezinárodní kulturní výměně; financování je určeno pro dočasné projekty, např. výstavy, koncerty, hostující představení	žadatel trvale žijící v Berlíně, nutné prokázat kvalifikaci partnerské zahraniční organizace; nevztahuje se na rezidence, studijní a pracovní návštěvy	na cestovní a dopravní náklady až do výše 20 000 EUR (více zdroje financování není podmínkou)
Interkulturaální projekty	podpora umělců s migrační zkušeností a projektů s interkulturaální tematikou	umělci žijící a tvořící v Berlíně; obecně se nevztahuje na filmové a video projekty	do max. výše 50 000 EUR na roční činnost
Jazz	umělecký rozvoj, zviditelnění a zvyšování povědomí na straně veřejnosti, odborné veřejnosti a médií	jazzová tělesa složená z deseti a více hudebníků, jejichž členové žijí v Berlíně a společně působí min. 2 roky; skupina musí v roce, na něž je podpora přidělena, realizovat min. 1 koncertní program	80 000 EUR na turné
Jazzové turné	podpora propagace berlínských jazzových těles a individuálních hudebníků na turné po Německu	hudebníci žijící a působící v Berlíně, kteří mají akceptovatelný důvod pro turné (vydání nového alba, exkluzivní – netradiční, reagující na významné jubileum autora atd. – hudební program apod.)	stipendium ve výši 2 500 EUR/měsíc + bezplatné využívání studia v zahraničí; každoročně uděleno jedno stipendium v oblasti výtvarné umění, literatura, tanec na období 6 měsíců
Kulturní výměna: Berlín – Paříž	stipendia pro umělecký rozvoj profesionálně pracujících umělců; cílem zahraničního pobytu je získání rozhledu, inspirace, zahraniční praktické zkušenosti	umělci s prokazatelnou tvůrčí minulostí žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni v žádném studijním programu, lze žádat opakovaně po dvou letech	pronájem studia na 30–60 hodin za zvýhodněnou sazbu 200 EUR (30 hodin), 400 EUR (60 hodin)
Nahrávací studio	pronájem profesionálního nahrávacího studia s možností volného užití nahraného materiálu; realizuje Odbor kultury ve spolupráci s gGmbH	kapely působící v Berlíně, činné min. 1 rok, jejichž repertoár se skládá převážně z autorské tvorby	stipendia ve výši 8 000 nebo 12 000 EUR
Pracovní stipendia – nová hudba a zvuk	podpora umělců v oblasti nové hudby a zvuk	profesionální umělci, odborně kvalifikovaní v oblasti nové hudby a zvuk; žadatelé nesmí být studenty a nesmí v daném roce obdržet žádné jiné stipendium	
Program – jazz	cílem podpory je zlepšení výchozí situace berlínských hudebníků; podpora je konkrétně určena na program s jazzovým obsahem – workshop, koncert, koncertní série a další; pozitivně zohledněny jsou žádosti, které akcentují spolupráci se ženami (umělkyněmi, vedoucími projektů apod.)	PO se sídlem v Berlíně nebo FO v Berlíně působící, zkušené subjekty i jednotlivci, kteří jsou součástí berlínské hudební scény a mají dostatečné zkušenosti a potenciál tuto scénu dál rozvíjet	20 000 EUR na projekt

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Program – nová hudba	podpora celoročního programu v oblasti nové hudby a vytvoření pravidelného hudebního programu, v němž je berlínské publikum konfrontováno s aktuální hudební scénou; program by měl být doprovázen diskuzemi a měl by demonstrovat různorodost současné berlínské hudební scény	PO se sídlem v Berlíně nebo FO v Berlíně působící, zkušené subjekty i jednotlivci, kteří jsou součástí berlínské hudební scény a mají dostatečné zkušenosti a potenciál tuto scénu dále rozvíjet	103 000 EUR na rok s možností rozšířit až na pětiletou podporu
Projekty – jazz	podpora na financování projektů a posílení příležitostí berlínských hudebních kapel prostřednictvím festivalů, eventových programů a dalších	hudebníci nebo organizátoři festivalů a obdobných programů; žádost musí být předložena před zahájením realizace; individuální umělci jsou limitováni počtem prodaných alb	podpora na realizaci projektů a eventů; výše podpory nebyla dohledána
Projekty – nová hudba	podpora realizace tvůrčích a vzdělávacích projektů profesionálních a nezávislých umělců v oblasti nové hudby	jednotlivci i skupiny žijící a tvořící v Berlíně	n/a
Sbory	podpora sborů uvádějících symfonické a sborové práce v inovativním vokálním pojetí, určené pro široké berlínské publikum; propagace děl méně známých a současných skladatelů; účelem podpory je také činnost zkušených sborů zaměřujících se na klasická díla symfonické sborové hudby	sbory a vokální tělesa o min. 12 členech; neplatí pro univerzitní a mládežnické sbory	institucionální financování (provozní náklady sboru), základní financování (náklady vzniklé během zkoušek), realizace projektů
Stipendium – jazz	podpora určená na vývoj kompozice, improvizaci, projekty, zahraniční pobyty za účelem pořádání lekcí a workshopů, studijní pobyty a na realizaci nahrávek	jazzoví umělci s prokazatelnou profesní historií odpovídající zkušeností a kvalifikací žijící v Berlíně	dle rozsahu lze žádat o stipendium ve výši 2 000, 4 000, 6 000, max. 8 000 EUR
Zahraníční stipendia	podpora v oblasti architektury v podobě zahraničního pobytu na vybraných, oborově zaměřených uměleckých školách	umělci s vlastním portfoliem umělecké činnosti, žijící v Německu (v případě přihlášení prostřednictvím berlínské kulturní správy žijící v Berlíně)	součástí zahraničního pobytu je pokrytí nákladů spojených s ubytováním a dopravou + finanční příspěvek 1 500 až 2 500 EUR/měsíc (délka pobytu 3-11 měsíců)
Zkušebna	poskytnutí zkušebny popovým a jazzovým kapelám; prostory k tomu určené byly za tímto účelem realizovány z veřejných peněz; jednu zkušebnu mohou využívat max. 2 kapely	kapely působící v Berlíně, činné min. 2 roky, jejichž repertoár se skládá převážně z autorské tvorby; žadatelé mohou být amatéři; kapely nesmí přesáhnout 100 000 prodaných alb / 150 000 singlů	zkušební místnost na dobu dvou let s možností prodloužení ¹⁹

Zdroj: Vlastní zpracování

V roce 2013 zřídil senát Hudební radu za účelem profesionalizace a zvýšení konkurenceschopnosti muzikantů populární hudby na národním i mezinárodním trhu.

Literatura

Tab. 6 Vybrané programy oboru: Literatura

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Cestovní granty pro zahraniční projekty	podpora projektů, umělců nebo skupin, souborů a neziskových institucí všech odvětví umění ve spolupráci s vhodnými zahraničními partnery na mezinárodní kulturní výměně; financování je určeno pro dočasné projekty, např. výstavy, koncerty, hostující představení	žadatel trvale žijící v Berlíně, nutné prokázat kvalifikaci partnerské zahraniční organizace; nevztahuje se na rezidence, studijní a pracovní návštěvy	na cestovní a dopravní náklady podpora až do výše 20 000 EUR (vícezdrojové financování není podmínkou)
Interkulturální projekty	podpora umělců s migrační zkušeností a projektů s interkulturální tematikou	umělci žijící a tvořící v Berlíně; obecně se nevztahuje na filmové a video projekty	Stipendium ve výši 2 500 EUR/měsíc + bezplatné využívání studia v zahraničí každoročně uděleno jedno stipendium v oblasti výtvarného umění, literatury, tance na období 6 měsíců
Kulturní výměna: Berlín – Paříž	stipendia pro umělecký rozvoj profesionálně pracujících umělců; cílem zahraničního pobytu je získání rozhledu, inspirace, zahraniční praktické zkušenosti	umělci s prokazatelnou tvůrčí minulostí žijící a tvořící v Berlíně, kteří nejsou zapsáni v žádném studijním programu, lze žádat opakovaně po dvou letech	

¹⁹ Zkušební prostory v berlínské čtvrti Kreuzberg (Baruther Str. 20, 10961 Berlin-Kreuzberg) a prostorách bývalého letiště Tempelhof (Columbiadamm 8-10, 12101 Berlin)

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Rozsah podpory
Pracovní stipendia	podpora uměleckého rozvoje profesionálních autorů, za účelem obohacení berlínské literární scény prostřednictvím podpory inovativních textů a autorů	autoři trvale žijící v Berlíně s prokazatelnou publikační minulostí, bez dalších finančních podpor	24 000 EUR vyplacených ve 12 měsíčních splátkách; součástí podpory je také účast na prezentaci autorů; každoročně bývá uděleno až 6 stipendií
Pracovní stipendia – Komiks	podpora rozvoje berlínské komiksové scény, podpora dočasných pracovních projektů nebo dokončení určité práce	autoři s prokazatelnou tvůrčí minulostí trvale žijící v Berlíně bez dalších finančních podpor	celkem 3 stipendia, jedno ve výši 16 000 EUR vyplácené v osmi měsíčních splátkách., dvě stipendia ve výši 2 000 EUR
Projekty	podpora experimentálních, interdisciplinárních a jiných literárních projektů; projekty financované v rámci tohoto programu se pohybují od inovativních srovnávacích prezentací přes propagaci sofistikované současné literatury až po interdisciplinární konference a workshopy zaměřené na moderní literární tvorbu	autoři trvale žijící v Berlíně	podpora do max. výše 10 000 EUR na projekt; náklady na tisk nejsou způsobilé k financování v tomto programu; vyloučeny jsou také literární časopisy
Zahraníční stipendia	podpora v oblasti architektury v podobě zahraničního pobytu na vybraných, oborově zaměřených uměleckých školách	umělci identifikovatelní svoji uměleckou prací žijící v Německu (v případě přihlášení prostřednictvím berlínské kulturní správy žijící v Berlíně)	součástí zahraničního pobytu je pokrytí nákladů spojených s ubytováním a dopravou + finanční příspěvek 1 500 – 2 500 EUR/měsíc (délka pobytu 3 až 11 měsíců)

Zdroj: Vlastní zpracování

Cílem kulturní správy v oblasti literatury je zprostředkovat umělecky náročnou literaturu vznikající na území Berlína. Financování literatury v Berlíně se zaměřuje na podporu literární infrastruktury, podporu čtenářské kultury, literární výchovu a podporu autorů a překladatelů.

Podpora umělkyně – žen

Cílem grantových programů na podporu žen–umělkyně je navýšení zastoupení žen v profesionálních kulturních a uměleckých disciplínách. V tomto programu jsou standardně vypisována tři grantová řízení. Kosmopolitní cena Berlin-Rheinsberg je udělována skladatelkám současné moderní hudby. Součástí ceny je dvouměsíční stáž na Rheinsbergově hudební akademii. V programu na podporu žen ve filmovém průmyslu jsou oceňovány nejen významné počiny autorek, ale také akce prezentující díla ženských autorek. Cena Hanna Höch je určena kreativním umělkyním s ohledem na jedinečné umělecké kvality jejich předchozí činnosti a práce. Prostředky jsou přiděleny ve formě stipendia (10 000 EUR) a finančního příspěvku (28 000 EUR) na propagaci díla či projektu.

Interkulturální projekty

Program vznikl v roce 1979 za účelem podpory projektů multikulturního charakteru. Příspěvky jsou určeny umělcům s migrační zkušeností, kteří však aktuálně žijí a tvoří v Berlíně. Z programu jsou podporovány umělecké projekty zabývající se částečně tabuizovanými tématy, která jsou pro společnost v dané době klíčové. Zájemci mohou zažádat o příspěvek ve výši až 20 000 EUR.

Pracovní prostory

V případě podpory umělců poskytováním tvůrčích a pracovních míst spolupracuje Odbor kultury s berlínskými organizacemi jako například již zmiňovanou GmbH, se společností pro rozvoj města či s iniciativou Iniciativa Neue Musik Berlin, se kterými společně nabízí prostory mladým umělcům za účelem jejich osobního profesního rozvoje a jejich udržení ve městě.

V případě hudebních zkušeben mohou o prostor na období dvou let žádat kapely či umělci, jejichž činnost přesahuje dobu jednoho roku (doložená koncertní minulostí nebo nahrávkami) a jejichž album nedosáhlo určitého počtu prodaných nosičů. Jako zkušebny přidělované v tomto programu

byly speciálně upraveny a vybaveny prostory bývalého letiště Tempelhof. O ateliér mohou zažádat umělci tvořící v Berlíně. Výše podpory je v tomto programu odvislá od konkrétních potřeb podpořených umělců. Odbor kultury zpracovává nabídky nemovitostí svých partnerů, ale také komerčních realitních subjektů a dle vlastního uvážení přispívá/investuje do jejich využití. Odbor kultury také podporuje realizaci nebo užití určitého prostoru za účelem uměleckého přínosu v hudební, výtvarné nebo literární oblasti. Nejde o formu institucionálního víceletého financování (viz program Divadlo). Ročně je podpořeno celkem 20 projektů/prostorů jednorázovou dotací ve výši 37 000 EUR.

Další nástroje podpory

Medienboard Berlin-Brandenburg

Medienboard Berlin-Brandenburg je hlavní institucí pro podporu filmu a filmového průmyslu v Berlíně. Instituce poskytuje prostředky na financování filmů, seriálů a dalších audiovizuálních projektů. Činnost Medienboard je dotována z příspěvků Investiční banky Berlína a Investiční banky Braniborska. Rozpočet Rady činí 30 milionů EUR, přičemž obě zmíněné banky přispívají do tohoto rozpočtu rovným dílem. Obě banky jsou založeny dle veřejného práva v souladu se zákonem o investičních bankách²⁰, který ukládá těmto bankám povinnost podporovat veřejně prospěšné účely jako je rozvoj průmyslů, urbánní rozvoj, podpora malých a středních podnikatelů, podpora turismu a kultury.

Oddělení rozvoje Medienboard Berlin-Brandenburg zastupuje berlínskou filmovou scénu na mezinárodních přehlídkách, festivalech a veletrzích a podporuje networking mezi jednotlivými spolkovými zeměmi napříč celým Německem. Oddělení rozvoje dále financuje mediální projekty, digitální obsah, herní a mobilní průmysly.

Nadace Alfreda Döblina²¹

Nadace Alfreda Döblina uděluje stipendium na rezidenci v domě Alfreda Döblina ve městě Wewelsfleth na severu Německa. Dům ponechal spisovatel Günter Grass městu Berlín, aby sloužil mladým talentovaným berlínským spisovatelům. Cílem stipendia je podpora berlínských spisovatelů, kteří prokázali svou způsobilost na základě předchozího předloženého díla. Stipendium má umožnit spisovatelům soustředit se na proces tvorby literárního díla. To zahrnuje práci na námětu díla, realizaci námětu, stejně jako pokročilé přípravy a dokončení textu. Stipendia jsou obvykle udělována na tři měsíce. Každý laureát obdrží měsíční příspěvek ve výši 2 000 EUR. Součástí podpory je ubytování. Umělec je povinen pobývat ve Wewelsfletu po celou dobu trvání stipendia. O žádostech rozhoduje tříčlenná porota složená z jednoho zástupce Akademie věd, Centra PEN Spolkové republiky Německo a zástupce Odboru kultury městského senátu. Počet podpořených žádostí je podmíněn dostupností finančních prostředků.

Procesně-administrativní záležitosti

Zájemci o kulturní dotaci ve městě Berlín mohou zažádat prostřednictvím interaktivního online formuláře. Ve webovém rozhraní žadatel vybere z aktuální nabídky otevřených programů a následně vyplní konkrétní formulář. Dříve než žadatel přikročí k vyplnění formuláře, může si stáhnout jeho náhled a předem si připravit veškeré nutné podklady včetně pdf dokumentů, které je

²⁰ <https://www.ibb.de/de/investor-relations/rechtliche-grundlagen/rechtliche-grundlagen.html>

²¹ <https://www.adk.de/en/academy/prizes-foundations/alfred-doeblin-scholarship.htm>

povinen přiložit (CV, kopie průkazu totožnosti a další). Přikládané dokumenty se liší podle povahy konkrétní žádosti. Žadatel má na vyplnění žádosti 60 minut. Není-li formulář vyplněn v tomto časovém limitu, žádost není přijata. Přihláška musí být zaslána v listinné podobě celkem ve čtyřech programech. Žadatele informuje o přijetí žádosti kancelář Odboru kultury. Platí, že grantová řízení jsou zcela transparentní a všechny projekty a subjekty žádající o podporu jsou veřejně dostupné²².

Hodnocení

Při hodnocení žádostí o dotaci Odbor kultury berlínského senátu klade důraz na kvalitu předkládaných projektů, s ohledem na zajištění rovného přístupu bez ohledu na národnost, etický původ, pohlaví, náboženství, víru, zdravotní stav, věk nebo sexuální identitu. Rozhodnutí o udělení grantu je založeno na zásadách transparentnosti, procesní spravedlnosti a rovného zacházení. O udělení grantu rozhodují odborné poroty a poradní výbory. Ty jsou jmenovány Odborem kultury v souladu s odbornou kvalifikací. Všechna rozhodnutí jsou zveřejňována a zaznamenávána v centrální databázi grantů²³.

Na poskytnutí podpory není právní nárok. Většina poskytovatelů grantů má právní subjektivitu nadací či společností s ručením omezením. Čerpání finančních prostředků je podrobena průběžné kontrole.

Podpora KKO

Problematikou KKO se zabývá v Berlíně Odbor kultury ve spolupráci s Odborem pro rozvoj města, Odborem životního prostředí a Odborem ekonomiky, technologie a výzkumu. KKO přispívají do berlínské ekonomiky 7,8 miliardami EUR, což představuje přibližně 8,5 % celkových příjmů. Od roku 2009 zaznamenaly KKO nárůst tržeb o celých 28 % (3,6 miliardy EUR). Významný nárůst příjmů se projevil především v oblasti designu, reklamy a softwaru. Nejlépe se v Berlíně daří grafikům, designérům, fotografům a pracovníkům technických oborů KKO. 20 % všech podnikatelských subjektů v Berlíně podniká právě v KKO, což představuje celkem 186 000 pracovních míst.

Pro podporu kreativních odvětví zřídil Odbor ekonomiky, technologie a výzkumu iniciativu Projekt budoucnosti (Projekt Zukunft)²⁴, který se mimo jiné zaměřuje na komunikační technologie a média. Projekt budoucnosti vyvíjí strategie ve výše uvedených oblastech a vyhledává nové nástroje podpory spočívající primárně v interdisciplinární spolupráci. V oblasti KKO se zaměřuje konkrétně na oblast literatury a publikační činnosti, designu, filmu a rozhlasu, herního průmyslu, uměleckého trhu, módy a hudby.

Další významnou platformou pro umělce, kulturní producenty a podnikatele v KKO je Creative City Berlin²⁵, informuje o nejaktuálnějších programech financování, workshopech, událostech a volných pracovních místech. Creative City Berlin nabízí prezentaci vlastní kreativní činnosti registrovaným uživatelům webové aplikace.

V Berlíně neexistuje koncepční podpora KKO na úrovni městské samosprávy. Donory a vypisovateli grantových žádostí pro oblast KKO jsou převážně soukromé osoby nebo nadace.

²² <http://www.berlin.de/sen/kultur/foerderung/foerderprogramme/foerderergebnisse/bildende-kunst/>

²³ <http://www.berlin.de/sen/finanzen/service/zuwendungsdatenbank/>

²⁴ <https://projektzukunft.berlin.de/en/projekt-zukunft/the-project.html>

https://projektzukunft.berlin.de/fileadmin/user_upload/Projekt_Zukunft_Flyer_en.pdf

²⁵ <https://www.creative-city-berlin.de/en/good-to-know/about-creative-city-berlin/>

Rozpočet grantového řízení

Odbor kultury rozděljuje ve formě grantů přibližně 400 milionů EUR ročně. Asi 95 % tohoto rozpočtu získá přes 70 kulturně zaměřených institucí, zbylých 5 % je vynaloženo na podporu jednotlivých akcí a projektů. Podporovány jsou pouze neziskové organizace a projekty. Komerční subjekty mohou zažádat o granty na podporu rozvoje. Financování musí být v souladu se zásadami hospodárnosti, šetrnosti a účelnosti.

Mezi městské části rozdělí senát (město) za účelem podpory kultury a umění celkem 511 000 EUR ročně. Z projektového fondu Kulturní vzdělávání obdrží městské části dalších 360 000 EUR, čímž mohou být realizovány lokální kulturně-vzdělávací projekty a programy. Autorská čtení v městských částech podporuje Autorský fond ročním příspěvkem ve výši 120 000 EUR, na lokální výstavy je městským obvodům přidělováno celkem 350 000 EUR.

Dílčí závěr II

Německo ani spolková země Berlín nemají ucelený strategický dokument kulturní politiky. Hledat mezi nimi koncepční spojitost proto není jednoduché. Přesto lze vnímat jistou spolupráci, a to především na institucionální úrovni. Celé Německo je do jisté míry hierarchizované, podpora kultury tedy probíhá na několika úrovních. Řada berlínských institucí, jejichž význam přesahuje úroveň města, je přímo a výhradně financována státem. Podpora na úrovni městské správy je pak velmi členitě uchopená jak oborově, tak účelově. V jednotlivých programech a podkategoriích podpory neexistují jednotná pravidla. V některých případech je výše podpory předem stanovená a omezená (především stipendia, ceny a ocenění), v jiných případech je na odborné porotě, aby rozhodla o příjemci i výši podpory. Kultura v Berlíně je podporovaná nejen Odborem kultury, ale také jednotlivými úřady městských částí. KKO nejsou přímo podporovány veřejnou správou, ta ale nabízí pravidelné mapování těchto odvětví a zřizuje organizace zabývající se zprostředkovatelskými službami pro podnikatele v KKO.

Strategie na úrovni státu: ANO

Strategie na úrovni města: ANO

Granty v agendě Odboru kultury: ANO

Typ grantových programů: OBOROVÉ

Podpora KKO: NE

Zdroje

Německo

Státní rozpočet:

<https://www.bundesregierung.de/Content/DE/Pressemitteilungen/BPA/2017/06/2017-06-28-bkm-bundeshaushalt.html>

Kulturní politika:

https://www.bundesregierung.de/Content/DE/_Anlagen/BKM/2014-11-06-english-summary.pdf?__blob=publicationFile&v=1

Vývoj kulturní politiky: <http://www.culturalpolicies.net/web/germany.php?aid=1>

Nadace Kulturstiftung des Bundes:

<http://www.kulturstiftung-des-bundes.de/cms/en/foerderung/offen/jury/>

Berlín

Odbor kultury městského senátu: <https://www.berlin.de/sen/kultur/>

Berlín – kreativní město: <https://www.creative-city-berlin.de/en/good-to-know/about-creative-city-berlin/>

KBB: <https://www.kbb.eu/de/startseite/index.php>

Filmová rada: <https://www.medienboard.de/>

KKO: https://projektzukunft.berlin.de/fileadmin/user_upload/Projekt_Zukunft_Flyer_en.pdf

Statistiky – Berlín: <https://www.statistik-berlin-brandenburg.de/>

Demografie – Berlín: <http://worldpopulationreview.com/world-cities/berlin-population/>

Dublin

Počet obyvatel: 553 169 v aglomeraci celkem 1,8 milionu obyvatel

Rozpočet města / z toho na kulturu: 862 mil. EUR / 11,3 mil. EUR

Kulturní politika Irské republiky

Počet obyvatel: 4 782 323

Rozpočet státu / z toho na kulturu: 60,9 miliardy EUR / 3 miliardy EUR

Od vyhlášení samostatného nezávislého irského svobodného státu (později Irské republiky) v roce 1921 nebyla péče o kulturu a kulturní památky nikterak legislativně ukotvena. K tomu došlo až v roce 1951, kdy byl vydán dokument *Arts Act*²⁶. Současně byla premiérem sestavena tzv. Umělecká rada (Arts Council²⁷), jakožto nezávislá agentura zabývající se nástroji rozvoje a podpory kultury. 50. a 60. léta, nepřinesla výraznou změnu v tomto přístupu. Za zlomový lze označit rok 1973, kdy byl přijat zákon *Arts Act*, na jehož základě začala Umělecká rada svědomitěji reflektovat potřeby umělců, a to jak na celonárodní úrovni, tak v kontextu menších samosprávních území. V roce 1990 došlo k navýšení státního rozpočtu na kulturu o zisky z loterie. O tři roky později byl založen Vládní institut pro umění, kulturu a Gaeltacht (Department of Arts, Culture and the Gaeltacht), první kulturní státní aparát s ministerským zastoupením. Pod záštitou Vládního institutu pak vznikl první kulturně-strategický dokument. V roce 2003 byl přijat nový *Arts Act*. Došlo k redefinování pojmu a oblasti umění, která spočívá v konkrétním pojmenování klíčových oblastí. Uměním se rozumí malířství, sochařství, architektura, hudba, divadlo, literatura, design (jako součást průmyslu), výtvarné a užité umění. Zákon také pověřuje ministra kultury, kulturního dědictví a Gaeltacht²⁸ jako osobu zodpovědnou za propagaci a reprezentaci irského umění nejen v Irsku, ale také v zahraničí. V neposlední řadě *Arts Act* pověřuje místní samosprávy vytvořením samostatných strategických dokumentů pro oblast kultury a jejich následnou implementací. Umělecké radě se v prvních letech nového tisíciletí dařilo do velké míry naplňovat své plány. V důsledku celosvětové ekonomické krize však došlo již v roce 2008 k význačnému poklesu celkového rozpočtu na kulturu. Ani v současnosti se nepodařilo umělecké radě rozpočet optimálně navýšit. Nejvyšší dotaci na kulturu získala Arts Council od státu v roce 2007, a to celkem 83 mil. EUR. Následující roky došlo k jeho výraznému snížení. V současné době se daří pomalu, ale kontinuálně rozpočet na kulturu navyšovat. V roce 2018 bylo Umělecké radě přiděleno celkem 68 mil. EUR, což představuje 5% roční nárůst (od roku 2014 nárůst celkem o 20 %).

V roce 2015 vydala Umělecká rada novou strategii (*Making Great Art Work*²⁹) pro období 2016–2025. Jádrem této strategie jsou zájmy a podpora umělců, ale také osvěta široké veřejnosti a vzdělávání v oblasti kultury.

Aktuální strategie mimo jiné akcentuje nutnost spolupráce vládních orgánů na nejvyšší úrovni s lokálními samosprávami. Jeden z cílů (efektivní investování veřejných peněz), klíčový pro tuto studii, dokonce počítá se společným strategickým plánováním všech stěžejních zainteresovaných stran, tj. státní správy, územní samosprávy a dalších partnerů. Platformou pro společné plánování

²⁶ <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1951/act/9/enacted/en/html>

²⁷ <http://www.artscouncil.ie/home/>

²⁸ Gaeltacht je označení pro irsky mluvící oblast. Jde o oblasti, ve kterých převládá irština jako mateřský jazyk a které jsou takto uznány vládou Irské republiky.

²⁹ http://www.artscouncil.ie/uploadedFiles/Making_Great_Art_Work.pdf

jsou veřejná setkání s jednotlivými zástupci místních samospráv a dalšími partnery, jejichž výsledkem by měly být formální dohody, které přispějí k jasné formulaci kulturních strategií a plánů a definují společné i oddělené priority.

Do působnosti Umělecké rady spadají následující kulturní disciplíny:

- architektura (podpora tvůrčího rozvoje architektů, stimulace veřejnosti v zájmu o veřejný prostor a architekturu);
- cirkus (podpora tradičního i nového cirkusu v zájmu zachování tradice, podpora jednotlivých umělců);
- tanec (napříč žánry);
- film (podpora začínajících filmařů, rozvoj publika a artových kin);³⁰
- literatura (podpora autorů a nakladatelů napříč literárními žánry);
- hudba (podpora jednotlivých umělců – hudebníci, skladatelé, dirigenti apod., podpora významných hudebních těles);
- opera (podpora dvou klíčových operních organizací – Opera Theatre Company, Wexford Festival Opera, rozvoj a prezentace opery současnému publiku);
- pouliční umění (umění ve veřejném prostoru, festivaly, divadelní průvody, přehlídky apod.);
- divadlo (podpora divadelních společností, divadelních budov i jednotlivých umělců);
- tradiční umění (tradiční irské umění – tanec, hudba, storytelling, důraz na regionální diverzitu);
- výtvarné umění (malba, kresba, sochařství, tiskařství, fotografie, performance, digitální umění).

Dále se zabývá strategickou podporou níže uvedených interdisciplinárních oblastí:

- umělecká spolupráce (mezioborová spolupráce, spolupráce zkušených umělců a odborníků s uměleckými skupinami, spolupráce umělců se znevýhodněnými skupinami – hendikepovaní lidé, senioři, menšiny apod.);
- festivaly a kulturní akce (hudební, divadelní a taneční festivaly a multidisciplinární projekty);
- lokální umění (tradice a zvyky, umění typické pro jednotlivé oblasti země);
- zájezdy (kvalitní program pro diváky napříč regiony, podpora marketingu na uměleckých turné);
- prostory (místa, kde se setkávají umělci a diváci a která poskytují infrastrukturu zásadního významu pro umění v celostátním měřítku, v současné době podpora celkem 50 míst – divadla, koncertní sály, galerie apod.);
- vzdělávání dětí a mládeže.

Výše uvedené okruhy představují oblasti zájmu Umělecké rady, jejímž úkolem je z pověření vlády Irské republiky tyto oblasti rozvíjet a posilovat jejich silné stránky.

V roce 2018 implementovala Umělecká rada nový přístup k rozdělování grantových příspěvků, a to prostřednictvím pětibodového rámce. Kultura v Irsku je tímto podporována mezioborově s důrazem na výše uvedené oblasti. Grantové okruhy jsou shrnuty v tabulce níže:

Tab. 7 Programy Umělecké rady Irské republiky

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Podpora umělců	podpora jednotlivců, rozvoj jejich dovedností a kreativních nápadů, residence domácí i zahraniční	pouze jednotlivci
Projekty a programy	podpora konkurenceschopnosti jednotlivců, subjektů a nezávislých skupin prostřednictvím	jednotlivci, organizace, nezávislé skupiny spolupracující na realizaci konkrétního projektu

³⁰ Hlavní zodpovědnost za rozvoj a podporu filmových průmyslů (hraný a dokumentární film, animace, TV a další) náleží samostatné státní organizaci – Irish Film Board.

	rozvoje jejich specifických dovedností	
Strategické	podpora rozvoje umělecké praxe a/nebo podpora rozvoje práce s publikem	právníké osoby, formální, tradiční a zavedené kulturní organizace
Spolupráce	podpora místních úřadů při prezentaci uměleckých aktivit v celém Irsku	lokální kulturní úřady a kanceláře
Rozvoj	podpora rozvojových aktivit umělců posilující a stimulující veřejný zájem o kulturu	nejde o otevřený grantový program; program kopíruje priority Umělecké rady; v návaznosti na konkrétní priority dochází i ke změnám typu žadatele

Zdroj: Vlastní zpracování na základě studie Making Great Art work Funding Framework (2017).

Organizační struktura na úrovni městské samosprávy (Dublin)

Formálním a legislativním zástupcem veřejné správy na úrovni města je v Dublinu tzv. Městská rada (*Dublin City Council*). V kulturních záležitostech (strategické plánování, propagace a financování kultury) jedná jejím pověřením Městská umělecká kancelář (*Dublin City Arts Office*)³¹. Kancelář úzce spolupracuje s dalšími sekcemi Rady města, a to především s těmi, které se zabývají uměleckým a kulturním plánováním a poskytováním uměleckých služeb, tj. sekce plánování a rozvoje, památek, dědictví, archeologie, komunit, irského jazyka, dále pak s partnery, jako je správa městských parků a městem zřizovanými organizacemi.

Umělecká rada města naplňuje, v souladu s *Arts Act* – uměleckým zákonem z roku 2003, prostřednictvím pravidelné finanční podpory kulturních aktivit následující cíle:

- Stimulace veřejného zájmu o umění
- Podpora znalostí, dovedností a praxe v oblasti kultury a umění
- Zlepšování norem a postavení kultury v dané oblasti (v Dublinu)

Obsah grantového řízení

Z pohledu struktury a aktuálního členění grantového systému se na financování kulturních aktivit v Dublinu uplatňuje výrazně odlišný způsob, než je tomu v České republice. Tento přístup vychází jednak z celostátní kulturní koncepce, ale také z velmi konkrétních potřeb definovaných v kulturní strategii Dublinu, mezi něž patří interdisciplinární spolupráce, práce s veřejným prostorem a s ním spojené kulturní a kreativní čtvrti a další.

Umělecká rada otevírá každoročně grantové žádosti v následujících třech kategoriích.

- Přínos v oblasti kultury (dále jen „Přínos“) – podpora činnosti organizací s udržitelným rozvojem a přínosem (Označení bylo volně přeloženo z původního označení *Revenue*.)
- Projekty – pouze pro jednorázové iniciativy
- Sousedství/dobrovolnictví – pro lokální projekty, dobrovolné iniciativy a organizace

Tab. 8 Programy Městské umělecké kanceláře

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?	Počet podpořených žádostí (2017)
Přínos v oblasti kultury	zajištění kulturní infrastruktury a kontinuity kulturního programu ve městě	formální organizace	20
Projekty	festivály, výstavy, workshopy, nahrávky, publikace a další	jednotlivci, týmy i formální organizace	56
Sousedství/dobrovolnictví	oživení veřejných prostor a podpora umělecké činnosti na lokální a komunitní úrovni	jednotlivci, týmy i formální organizace	26

³¹ <http://www.dublincityartsoffice.ie/>

Přínos v oblasti kultury

Podstatu podpory v této kategorii lze chápat jako strategické partnerství mezi městskou radou a uměleckými organizacemi, které dlouhodobě přispívají k naplňování kulturní strategie Dublinu. Podporu zde získávají organizace reprezentující a propagující kulturní hodnoty. Žadatelé o tuto podporu by měli prokázat schopnost strategického plánování a s ním spojenou dovednost operativní a kreativní reakce v prostředí změn, které vedou k udržitelnému rozvoji městské kulturní infrastruktury. Tyto organizace by se měly zároveň samy zdokonalovat a přinášet nové podněty a příležitosti, a to jak v prostředí vnitřním (směrem k členům/zaměstnancům organizace), tak v prostředí vnějším, orientovaném na diváka a širokou veřejnost. Tuto formu podpory získávají například divadelní soubory na konkrétní činnost, tradiční hudební tělesa na tematické koncertní cykly a další.

Výše příspěvku: 5 000 – 40 000 EUR

Projekty

Oproti předchozí kategorii je určení podpory v kategorii Projekty zcela jednoznačné. O příspěvek mohou požádat jednotlivci, týmy i formální organizace či instituce. Při rozhodování o udělení podpory je zohledňováno kritérium proveditelnosti s ohledem na dostupné zdroje, přičemž projekt musí být financován alespoň z 30 % jinými zdroji. Rozpočet projektu musí zahrnovat náklady spojené s uměleckými honoráři. V kategorii Projekty bývají nejčastěji podpořeny festivaly, výstavy, workshopy, vydání publikací a nahrávek apod.

Výše příspěvku: 2 000 – 10 000 EUR

Sousedství/Dobrovolnictví

Cílem posledního okruhu je oživení veřejných prostor města a podpora lokální umělecké činnosti. Podstatou je posílení pocitu lokální identity prostřednictvím komunitního rozvoje a spolupráce mezi jednotlivými kulturními organizacemi vzájemně, ale také mezi těmito organizacemi a veřejností. Podporovány jsou takové projekty, které svoji činnost orientují na cílové skupiny, například mladé lidi, seniory, etnické menšiny apod. Prokazatelná dřívější spolupráce tohoto typu může mít pozitivní vliv na rozhodování o udělení příspěvku. Předpokladem úspěšného vyhodnocení žádosti je stejně tak jako u žádosti předchozí nutnost kofinancování projektu alespoň z 30 %.

Po prostudování žádosti může žadatel obdržet příspěvek na požadovaný účel, nebo může být vyzván ke spolupráci s jiným žadatelem. Takové případy mohou nastat, jsou-li činnost a účel žádosti jednoho žadatele identifikovatelné a vzájemně se doplňující s činností jiného. Rada města tímto krokem nejen finančně podporuje inovativní kulturní projekty, ale také nepřímo stimuluje mezioborovou spolupráci a podporuje kulturní diverzitu. Charakter a činnost žadatelů je v tomto případě velmi různorodá, a proto ji nelze jako u předchozích dvou blíže konkretizovat.

Výše příspěvku: 2 000 – 10 000 EUR

Další nástroje podpory

Umělecká rada dále pravidelně zveřejňuje výzvy k podávání žádostí o stipendia, inkubační prostory a rezidence. Žádosti je nutné odeslat vždy v tištěné podobě se všemi potřebnými náležitostmi.

Umělecká stipendia

Městská rada rozděljuje žadatelům umělecká stipendia v maximální výši 4000 EUR za účelem podpory jejich uměleckých aktivit během pokročilého stupně studia nebo při rozvoji profesních dovedností na startu uměleckého života. Rada rozděljuje stipendia na základě aktuálního rozpočtu. Kritériem hodnocení je vlastní uvážení kvality přihlašovaných projektů. Zájemci o stipendium žádají na konkrétní projekt nebo činnost a jsou povinni předložit ukázkou své dosavadní práce. O stipendium se lze ucházet v následujících oblastech: výtvarné umění, hudba, dramatická umění, tanec a literatura. V každé z těchto oblastí Umělecká rada uděluje vždy maximálně jedno stipendium.

Inkubační prostor³²

Rada dále podporuje umělecký rozvoj (inovativní umělecké iniciativy jednotlivců, uměleckých skupin, organizací i kreativních podnikatelů) poskytováním vyhrazeného pracovního prostoru v centru Dublinu na dobu až 6 měsíců. Podmínkou přijetí žádosti je mimo jiné podrobný popis činnosti, především odůvodnění potřeby využívání poskytovaného pracovního prostoru, dále pak podrobný časový rámec aktivit a specifikace požadovaného výsledku ke konci období v uděleném pracovním prostoru. V minulosti tuto formu podpory získali jednotliví umělci a performeři, menší divadelní soubory či hudební tělesa, výtvarníci, ale také kulturní networky a produkční platformy či organizace zabývající se výzkumem publika napříč uměleckými disciplínami.

Rezidence Tyrone Guthrie³³

Umělcům žijícím na území Dublinu nabízí Městská rada podporu v podobě dvoutýdenního pobytu v rezidenci Tyrone Guthrie Centre, uměleckém centru založeném v roce 1981 u hranic se Severním Irskem. Rezidenční prostor disponuje výtvarným studiem, multimediálně vybaveným prostorem a zkušebnou. Tato výzva je určena pro umělce napříč obory a disciplínami. Kromě samotného rezidenčního prostoru přispívá Městská Rada na pobyt v rezidenci ve výši 700 EUR. Zájemci se přihlašují s konkrétním projektem, na kterém v čase podání žádosti pracují. Součástí žádosti je popis činnosti za poslední tři roky. Předpokladem pro schválení žádosti je tedy prokazatelná profesionální činnost ve vybrané umělecké oblasti (výstava v renomované galerii, publikované dílo, vystoupení/představení na významných divadelních scénách apod.).

Další formy podpory a jiné výzvy se vždy odvíjejí od konkrétních potřeb a priorit Umělecké rady. Rada pravidelně vyhláší výzvu na pronájem prostor ve správě města na dobu určitou za účelem uměleckého, kulturního a tvůrčího využití, které jsou v souladu s kulturními strategiemi města. Cílem této výzvy je oživení veřejného prostoru prostřednictvím umělecké tvorby. V minulosti takto byly realizovány např. umělecké workshopy a přednášky.

Procesně-administrativní záležitosti

Předpokladem žádosti o příspěvek je správně a včas vyplněný formulář, který si mohou žadatelé stáhnout na webových stránkách Umělecké rady. Originál podepsaného formuláře (viz příloha F)³⁴ společně s dalšími čtyřmi kopiemi musí být odevzdán v tištěné podobě. Žádosti odevzdané po termínu a pouze elektronicky nejsou posuzovány.

³² Jde o konkrétní prostor uzpůsobený pro potřeby umělecké rezidence:
https://gallery.mailchimp.com/f21800f6594a571933d2999cf/files/8e701257-8f65-4ed0-8b2d-ec748b680613/INCUBATION_SPACE_2017_8.01.pdf

³³ <http://www.tyroneguthrie.ie/>

³⁴ <http://www.dublincityartsoffice.ie/supporting-artists/apply-for-funding-support>

Formulář je rozdělen do 5 sekcí:

- Základní praktické informace a kategorie podpory
- Podrobnosti o umělecké aktivitě
- Finanční a legislativní informace
- Přílohové dokumenty
- Potvrzení způsobilosti

Formulář je jednotný pro všechny tři vypisované grantové okruhy (Přínos v oblasti kultury, Projekty, Sousedství/dobrovolnictví).

Žadatel musí pozorně prostudovat manuál pro vyplnění grantových formulářů, ale také poznámky v samotné žádosti, které upozorňují na specifika vyplňování pro jednotlivé grantové kategorie. Formuláře vyžadují maximální stručnost. Obdobně je tomu v případě příloh, kdy žádná z příloh nesmí přesahovat povolený rozsah jedné strany A4.

Žadatel je povinen vybrat jednu z nabízených uměleckých disciplín (architektura, cirkus, tanec, literatura, hudba, opera, divadlo, výtvarné umění). Tento výběr Městské rady odpovídá uměleckým oblastem, jak je dělí Umělecká rada Irska a jejichž podpora a vyvážené zastoupení jsou klíčové na celonárodní i lokální úrovni. Pakliže aktivita žadatele zasahuje do více uměleckých disciplín, lze vybrat v nabídce kolonku „multidisciplinární“³⁵.

Popisná část formuláře zjišťuje povahu kulturní aktivity žadatele, zásadní momenty v činnosti předcházejícího roku a podrobný harmonogram a cíle aktivit, kterých se žádost týká. Příjemci podpory z uplynulého roku, kteří opakovaně žádají o dotaci, jsou povinni v samostatné příloze detailně popsat, jak předcházející projekt naplnil předpoklady a cíle uvedené v příslušné žádosti.

Termín pro odevzdání kompletních žádostí ve všech výše uvedených oblastech je začátek listopadu předcházejícího roku, na nějž jsou příspěvky následně rozdělovány.

Hodnocení

Do agendy Umělecké rady města spadá mimo jiné vyhodnocení přijatých grantových žádostí. Rada posuzuje pouze takové žádosti, které splní všechny formální náležitosti. Projekt musí být realizován na území města Dublin v období daného kalendářního roku. Pro posouzení žádostí neexistují pevně stanovená měřitelná kritéria hodnocení. Hlavním kritériem pro udělení příspěvku je udržitelnost projektu, umělecká kvalita a zkušenost umělců, kteří o dotaci žádají.

Hodnotící komisi tvoří zástupci Městské umělecké kanceláře, městské rady a externí hodnotitelé z řad umělců a osob z kulturního prostředí. Hodnocení probíhá ve třech kolech. V první fázi posuzují přijaté žádosti externí hodnotitelé a zaměstnanci oddělení kultury. Tato komise se skládá vždy maximálně ze sedmi hodnotitelů. Následně posuzují žádosti tři radní. Závěrečné ustanovení je na městské radě, která jednotlivé žádosti schvaluje na svém zasedání (konají se jednou měsíčně).

Externí experti jsou vybíráni na základě své znalosti kulturního prostředí. Umělecká kancelář je vybírá na roční funkční období, s možností opakovaného zvolení. Tito zástupci posuzují žádosti převážně z uměleckého hlediska a jsou za svoji práci honorováni.

Odůvodnění rozhodnutí o poskytnutí či neposkytnutí podpory je Městská rada povinna sdělit pouze na základě písemné žádosti. Stane-li se tak, musí rada zpětnou vazbu poskytnout nejpozději do dvaceti dnů o jejího posledního zasedání.

---

³⁵ Jako multidisciplinární projekty jsou chápány takové projekty, které kombinují 3 a více uměleckých forem.

V průměru obdrží Městská umělecká kancelář 175 žádostí o grant ročně, z nichž jsou zpravidla dvě třetiny úspěšné. V roce 2017 bylo z celkových 175 žádostí podpořeno 105 z nich.

Podpora KKO

Dublin ani Irsko nemají samostatný grantový program na podporu kulturních a kreativních odvětví. Obecně lze říci, že podpoře těchto odvětví je věnována dostatečná pozornost v každém vypsaném programu. Oproti evropským standardům, kdy se podpora rozděluje převážně na základě uměleckých oborů, ve kterých nebývají KKO stále plnohodnotně reflektovány, mají v Irsku pozornost dostatečnou. O tom svědčí mimo jiné důraz na rozvoj kultury v městských brownfieldech (pronájem prostorů ve správě města) či jiné formy podpory, které umožňují rozvoj umělecké činnosti kolektivů i jednotlivců, kterými mohou být mimo jiné začínající kreativní podnikatelé napříč odvětvími (viz forma podpory umělecké činnosti poskytnutím inkubačního prostoru).

Rozpočet grantového řízení

V roce 2018 plánuje Rada města rozdělit ve třech grantových programech celkem 530 000 EUR. Bližší informace o konkrétní alokaci v jednotlivých uměleckých oborech či programech nebyly poskytnuty. Na základě dostupných dokumentů bylo zjištěno, že v roce 2017 v jednotlivých programech byly finanční prostředky rozděleny v tomto rozsahu:

- **268 000 EUR** v kategorii Přínos v oblasti kultury
- **159 000 EUR** v kategorii Projekt
- **103 000 EUR** v kategorii Sousedství/Dobrovolnictví

Dílčí závěr III

Grantový systém Dublinu kopíruje priority městské kulturní politiky a komplexně pokrývá rozsáhlé umělecké aktivity. Součástí samostatné kulturní strategie města je i její návaznost na strategii Umělecké rady jako organizace celostátní působnosti. Stejně tak jak se stát zavázal ke spolupráci se samosprávnými celky, i Rada města Dublinu označuje ve svém strategickém plánu společné plánování a vymezení prioritních oblastí s jednotlivými správními obvody města z dlouhodobého hlediska za klíčové. Přestože jednotlivé granty nejsou přímo děleny podle umělecké formy, poskytovatel se snaží věnovat pozornost všem uměleckým oborům, a to včetně tance a nového cirkusu. Dle přehledu podpořených žádostí uplynulých let hrají důležitou roli v uplatňování kulturní strategie města, a tedy i ve vypisovaných žádostech a podpořených aktivitách, interdisciplinární projekty se sociokulturními přesahy. Výhodou dublinského, potažmo irského systému je komplexnost poskytované podpory a důraz nejen na umělce, ale také na jejich komunikaci s publikem a širokou veřejností.

Strategie na úrovni státu: ANO

Strategie na úrovni města: ANO

Granty v agendě Odboru kultury: NE (Městská umělecká kancelář)

Typ grantových programů: ÚČELOVÉ

Podpora KKO: NE

Zdroje

Irsko

Umělecká rada: <http://www.artscouncil.ie/home/>

Kulturní strategie – Irsko: http://www.artscouncil.ie/uploadedFiles/Making_Great_Art_Work.pdf

Rámcová financování kultury:

<http://www.artscouncil.ie/uploadedFiles/wwwartscouncilie/Content/Funding/Making-Great-Art-Work-Funding-Framework-2018%E2%80%932020.pdf>

Rozpočet:

http://www.budget.gov.ie/Budgets/2018/Documents/Budget_2018_Financial_Statement.pdf

Vývoj kulturní politiky: <http://www.culturalpolicies.net/web/ireland.php>

Rozpočet:

<http://www.iftn.ie/news/?act1=record&only=1&aid=73&rid=4291183&tpl=archnews&force=1>

Dublin

Městská rada: <http://www.dublincity.ie/>

Demografie – Dublin: <http://worldpopulationreview.com/world-cities/dublin-population/>

KKO – <https://dublin.ie/living/people-culture/creative-cultural-city/>

Rezidence: <http://www.tyroneguthrie.ie/about/centre>

Umělecká rada: <http://www.dublincity.ie/main-menu-services-recreation-culture/arts-office>

Kulturní plán:

<http://www.dublincity.ie/sites/default/files/content/RecreationandCulture/ArtsOffice/Documents/ArtsPlan.pdf>

Granty: <http://www.dublincityartsoffice.ie/supporting-artists/apply-for-funding-support>

Helsinky

Počet obyvatel: 635 181

Rozpočet města / z toho na kulturu: 4,64 mld. EUR / 109 mil. EUR

Kulturní politika Finska

Počet obyvatel: 5 534 195

Rozpočet státu / z toho na kulturu: 55,7 miliardy EUR / 6,6 miliardy EUR

Kultura se ve Finsku v 18. století rozvíjela a formovala pod nadvládou ruského carského režimu. Po vyhlášení nezávislosti v roce 1917 se nový národní stát snažil budovat národní identitu a jednotu. Ta ale víceméně vycházela z ruských vlivů předchozí éry a částečně z dřívějšího období švédské vlády, která trvala téměř 700 let. Až v 60. letech minulého století došlo k vymezení nejen národní (kulturní) identity, ale také k podpoře tvořivosti a rozvoji publika. S příchodem sociálního státu přešla řada tradičních kulturních institucí (knihovny, divadla apod.) pod samosprávu měst. Stát však tyto instituce nadále dotoval. Společná finanční odpovědnost na úrovni státu a městských samospráv se stala jedním z pilířů novodobé finské kulturní politiky. Dle zákona č. 728/1992 je povinností místního úřadu podporovat kulturní činnost v místě své působnosti. Činností se v zákoně rozumí umělecká praxe jako i recepce umění, poskytování a využívání kulturních služeb, péče o lokální kulturní dědictví a podpora místních tradic. Zákon regulující podporu kulturního života v městech a obcích vstoupil v platnost již v roce 1981. Na začátku 80. let byla také legitimizována podpora neinstitucionálních kulturních aktivit. Některé tradiční instituce jako Národní divadlo a Národní opera si zachovaly statut státem zřizovaných a na základě smluvního ustanovení dotovaných institucí. Většina tradičních institucí však přešla pod dílčí grantové programy, a to především na úrovni menších samospráv. Jednadvacáté století znamená pro finskou kulturu především vyvíjení tlaku na kulturní subjekty, aby se přizpůsobily nové tržní ekonomice a staly se více finančně nezávislé.

Finské Ministerstvo školství a kultury zodpovídá za legislativu, financování centrální vlády i za strategické řízení. Stát je zřizovatelem celkem čtyř kulturních institucí, které jsou primárně financovány ze státního rozpočtu. Konkrétně jde o Finskou filmovou nadaci, Národní galerii, Národní operu a Národní divadlo. Ministerstvo školství a kultury člení pole své působnosti následovně:

- audiovizuální kultura
- scénické umění
- literatura
- design a architektura
- hudba
- výtvarné umění
- muzea a kulturní dědictví
- kulturní a kreativní odvětví

Ministerstvo školství a kultury vydalo v roce 2017 novou kulturní strategii, která definuje cíle, jež mají být dosaženy do roku 2025. Strategie pojmenovává 3 klíčové dlouhodobé cíle kulturní politiky Finska³⁶:

- Kreativní práce a produkce – zlepšení podmínek pro kulturní a kreativní činnost, rozšíření prostoru pro diverzitu v umění
  - Stát bude reflektovat potřeby jednotlivých kulturních a kreativních odvětví a ty se bude snažit podporovat, přičemž setrvá v rozvoji již stávajících funkčních struktur.
  - Posílena bude podpora v oblasti vývoje produktů, agenturní činnosti a exportu. V souvislosti s tímto bodem bude vláda usilovat o lepší dostupnost soukromého financování a za tímto účelem bude iniciovat nové formy podpory.
  - Vláda bude iniciovat rozšíření kulturního sektoru o další obory, například v oblasti audiovizuálního umění.
- Participace – snížení rozdílů mezi skupinami obyvatel začleněných do kulturního života
  - Podmínky pro kulturní účast všech občanů budou zlepšeny například prostřednictvím nově zavedených kulturně-vzdělávacích programů, členských karet do galerií a muzeí a dalších obdobných opatření.
  - Stát bude prostřednictvím sítě a společných smluvních ustanovení iniciovat vznik jednotlivých kulturních strategií obcí a měst s cílem učinit kulturu viditelnější, strukturovanější a cílevědomější.
- Kontinuita – podpora vitálního kulturního zázemí
  - Vznikne flexibilnější a motivující systém financování institucí, ale také jednotlivých umělců a podnikatelů v KKO prostřednictvím grantové reformy, která bude aplikována ve funkčním období stávající vlády, nejpozději však do roku 2025.
  - Bude podpořena komunikace a vztah mezi umělci a diváky.
  - Bude věnována větší pozornost administrativním pracovníkům v kulturních úřadech a institucích.

V záležitostech podpory, propagace a financování kultury jedná v zastoupení Ministerstva školství a kultury expertní agentura Taike (The Arts Promotion Centre Finland)³⁷ s hlavním zastoupením v Helsinkách a v dalších regionálních městech. Cílem této organizace, stejně jako ministerstva, je podpora umělců a jejich pracovních podmínek a posilování vlivu umění v celé společnosti, čehož se snaží docílit mimo jiné prostřednictvím finanční podpory. Každý rok obdrží grantovou podporu cca 570 umělců, což jsou přibližně 3 % umělců tvořících a žijících ve Finsku. Téměř polovina výdajů na kulturu je financována z loterie.

Také pravidelně vypisuje grantová řízení v následujících oblastech:

- umělecké granty
- projektové granty – kultura pro děti a mládež
- regionální projektové granty
- regionální pracovní granty

³⁶ <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80577/okm22.pdf>

³⁷ <http://www.taike.fi/en/frontpage>

- speciální granty – dětská kultura
- granty na speciální účely (multikulturní projekty využívající digitalizace, granty na projekty zahrnující stavební náklady)
- mobilita

Organizační struktura na úrovni městské samosprávy (Helsinky)

Kulturní záležitosti spadají pod správu oddělení kultury a volného času. To se dále dělí na tři samostatná oddělení – kultura, sport a mládež. Do působnosti oddělení kultury spadá formulace potřeb kultury v Helsinkách a tvorba kulturních strategií, podpora kultury a provoz Městské knihovny, Městského muzea, Filharmonického orchestru, výtvarného muzea HAM a v neposlední řadě Centra kulturní podpory.

Aktuálně přichází oddělení kultury s novým strategickým modelem tzv. participační kultury, jejímž cílem je kulturní diverzifikace a vytvoření rovnováhy mezi uměleckými a kulturními aktivitami a službami nabízenými v různých částech města tak, aby všichni obyvatelé Helsinek měli přístup ke kultuře. Tento model oddělení kultury zavádí následujícími opatřeními a kroky:

- pobídky a motivace uměleckých organizací a profesionálních umělců k činnosti s obyvateli a komunitami v jednotlivých městských částech,
- vytváření nových modelů a sítí propojujících významné místní kulturní aktéry a umělecké organizace,
- doporučení a motivace obyvatel a komunit, aby se aktivněji podíleli na umění a kultuře (nejen jako diváci),
- aktivní participace významných kulturních center (Malmitalo, Kanneltalo, Stoa, Vuosaari House), které nabízejí svoje prostory a know-how.

Tento model má za cíl posílit kulturního ducha komunit a současně zvýšit míru začleňování obyvatel do kulturního života. Rovněž umožňuje kulturním a uměleckým organizacím oslovit nové publikum. Oddělení kultury začleňuje vlastní zaměstnance do implementace modelu v praxi a dále koordinuje projekty spojené s tímto modelem.

Obsah grantového řízení

V roce 2017 došlo v oblasti kultury ke grantové reformě, která zúžila původní okruh osmi grantových kategorií³⁸ na tři účelové programy a zavedla víceleté kulturní a umělecké programy. Příprava probíhala od roku 2016 ve spolupráci oddělení kultury s klíčovými aktéry a zástupci kulturního sektoru. Model je stále ve stavu implementace, a proto se dotázaní zástupci Odboru kultury odmítli vyjádřit k praktickým dopadům, které zavedení nového modelu doposud přineslo. Hlavními kritérii změny byla reflexe aktuálních potřeb kulturních aktérů a výzev kulturní politiky či zlepšení přístupnosti kulturních dotací, a to prostřednictvím lepšího informování žadatelů o možnostech podpory a kritériích hodnocení. Reforma reaguje na stav současné kultury, která se neustále vyvíjí a je typická pro rozmanitost kulturní a umělecké scény.

³⁸ Program na podporu Helsinkí Model, mezinárodní mobilita, produkční granty, granty na městské projekty, rozvojové granty, umělecké granty, provozní dotace pro umělecké a kulturní instituce, provozní dotace pro umělecké a kulturní asociace

Cíle reformy³⁹:

- Profesionalita, rozvoj a ambice ve vztahu k umění
- Helsinky jako rozmanité, multikulturní a rozvíjející se kosmopolitní město
- Publikum roste a stává se různorodějším
- Zvýšení aktivní a spontánní participace v oblasti kultury a umění
- Noví hráči, představitelé inovativních forem a nových projektů žádají o granty a získávají podporu
- Rovnováha v počtu podaných a podpořených žádostí
- Rozvoj kulturního fundraisingu
- Snadnější růst a rozvoj malých a středních kulturních aktérů
- Kvalitnější grantové žádosti
- Jednodušší realizace a produkce uměleckých projektů
- Možnost dlouhodobého plánování díky víceletým grantům
- Měřitelné dopady
- Zvýšení odbornosti a personální posílení administrátorů grantových žádostí
- Zvýšení důvěryhodnosti města jako subjektu, který má zájem na podpoře kultury

Město Helsinky od roku 2018 rozděluje granty v následující programech:

- Umělecká a kulturní podpora
- Rozvojové granty
- Umělecké a kulturní ceny

Tab. 9 Grantové programy: Helsinky

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Umělecká a kulturní podpora	podpora uměleckých a kulturních aktivit otevřených veřejnosti a vzdělávání v oblasti kultury; příspěvek lze využít jak pro dlouhodobou, tak pro projektovou činnost	umělecké a kulturní organizace, asociace, pracovní skupiny, individuální umělci, organizátoři lokálních kulturních akcí
Rozvojové granty	projekty akcentující interdisciplinární spolupráci, networkingy, nové metody (provozní modely, koncepce, nové kulturní a kreativní prostory); podpora projektů s cílem umělecké a kulturní reformy	registrované umělecké a kulturní organizace se sídlem v Helsinkách
Umělecké a kulturní ceny – významná událost	ocenění významné události, aktivitě, která výrazně přispěla k rozvoji kultury v Helsinkách	podpora není udělena na základě žádosti
Umělecké a kulturní ceny – umělec roku	ocenění jednotlivých umělců za výjimečný přínos v daném oboru za uplynulý rok	podpora není udělena na základě žádosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Umělecká a kulturní podpora

Výše podpory je v tomto programu regulována dle pravidel vícestupňového aplikačního procesu, který pracuje s vlastní stupnicí kritérií hodnocení (viz kapitola Hodnocení). Projekty, organizace a umělci obdrží dotaci ve výši do 5 000 EUR, pokud splňují 1–2 hodnotící kritéria. Tato podpora se uděluje na jeden kalendářní rok. 5 000 až 49 999 EUR mohou obdržet ti žadatelé, kteří splní více hodnotících kritérií. Podporu ve výši 50 000 až 149 999 EUR mohou očekávat žadatelé, pokud splňují více kritérií hodnocení a mají významný vliv na rozvoj kultury. I v tomto případě je grant udělován na běžný rok. Podpora vyšší než 150 000 EUR může být poskytnuta žadatelům, jejichž cíle, metody, činnosti a plány jsou průběžně rozvíjeny v souladu se všemi hodnotícími kritérii.

³⁹ <https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/en/grants/cultural-subsidies/art-and-cultural-grant-reform-2017>

Žadatelé musí být registrovanými subjekty vykonávané činnosti.⁴⁰ Grant je udělován na následující kalendářní rok.

Grantové výzvy, v nichž mohou žadatelé získat podporu nad 50 000 EUR, budou vyhlášeny v srpnu 2018 a budou se vztahovat na činnost a aktivity v roce 2019. To samé platí pro víceleté aktivity, které musí započít nejpozději v březnu 2019. Víceletá podpora je přidělena projektům probíhajícím v letech 2019–2021. Bližší informace k víceletým grantům nejsou zatím dostupné.

Rozvojové granty

Grantový program *Rozvojové granty* je zaměřen na podporu takových projektů a aktivit, které reagují na skutečnou potřebu rozvoje kulturního sektoru ve městě a jsou v souladu s jeho kulturní strategií a politikou. Podpora v tomto okruhu má pozitivní dopad na celkovou kulturní infrastrukturu města. Mezi hlavní cíle kulturní politiky pro roky 2017–2018, které by alespoň měli žadatelé částečně v tomto grantovém programu reflektovat, lze zařadit implementaci strategického modelu města, práci se seniory, vzdělávání v oblasti umění a kultury. Projektům splňujícím tato kritéria, mohou být uděleny výhody, avšak žádat mohou i na ostatní kulturní projekty. Podpora může být udělena na 1–3 roky.

Umělecké a kulturní ceny

Ani jedna z forem podpory *Umělecké a kulturní ceny* nepodléhá procesu žádosti. V případě prvního ocenění navrhuji (poprvé v roce 2017) vítězové předcházejícího roku projekty odborné komisi, která v závěru vybere jeden projekt, jenž obdrží finanční odměnu ve výši 5 000 EUR. Cena pro umělce roku je udělována hned třem umělcům. Kategorie se v jednotlivých letech liší. V roce 2017 jsou posuzováni a hodnoceni umělci v těchto kategoriích (v každé kategorii jedno ocenění):

- Tanec
- Nový cirkus
- Komunitní umění

Další nástroje podpory

Další nástroje podpory v Helsinkách nebyly dohledány.

Procesně-administrativní záležitosti

Jak úspěšně projít procesem podání žádosti naleznou žadatelé detailně a přehledně na webových stránkách města v sekci Kultura a volný čas.⁴¹ Žádosti jsou odesílány prostřednictvím online systému⁴². Hned v úvodu musí žadatelé vybrat, zda jsou PO nebo FO, aby mohli pokračovat ve vyplňování formuláře. Žádosti lze uložit v rozpracovaném stavu a dopracovat později. Součástí žádosti jsou přílohy. Oddělení kultury doporučuje, aby i tyto přílohy byly zaslány elektronicky spolu s formulářem žádosti. Přesto však nabízí možnost dodání příloh poštou. Přílohy se liší podle typu grantového programu, ale také podle rozsahu a povahy činnosti.

Umělecká a kulturní podpora / dlouhodobé aktivity musí doložit:

- plán činnosti na nadcházející rok,
- rozpočet,

⁴⁰ Anglický překlad neuvádí, jaké registrace se to konkrétně týká. Z logiky věci a v analogii s českou právní úpravou jde o registraci obdobnou živnostenskému rejstříku.

⁴¹ <https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/en/grants/cultural-subsidies/how-to-apply>

⁴² https://asiointi.hel.fi/wps/portal/loginetusivu/lut/p/z1/04_Sj9CPykyssy0xPLMnMz0vMAfjjo8ziQy0tPEzcPIwM_C3MDQwcA9ydnwM_LY0MDMz0wwkpiAJKG-AAjgb6wWmZQDOiCCkryl2o8HRUVAQA6JeR1Q!//dz/d5/L0IHskovd0RNQUprQUVnQSEhLzROVkuVzW4!/

- účetní závěrku za předchozí rok (ověřenou auditorem),
- výroční zprávu za předchozí rok.

Umělecká a kulturní podpora / projektové aktivity (umělci) musí doložit:

- CV všech členů umělecké skupiny,
- bankovní výpis (vyžaduje se pouze od registrovaných sdružení).

Umělecké a kulturní granty / projektové aktivity (amatérská uskupení) musí dodat:

- bankovní výpis (vyžaduje se pouze od registrovaných sdružení).

Žadatelé v oblasti rozvojových grantů:

- plán projektu na období, na něž je žádáno o dotaci,
- rozpočet na dané období,
- výpis z bankovního účtu.

Doba zpracování a posouzení žádostí závisí na jejich rozsahu. Orgány pověřené posuzováním přijatých žádostí a rozhodující o výši přidělené podpory jsou Výbor pro kulturu a volný čas a Umělecká komise nebo jimi pověřeni externisté z řad zástupců kulturní obce. Vyjádření o přidělení příspěvku obdrží žadatelé elektronicky i poštou. Součástí rozhodnutí jsou podrobné instrukce, jak a na jaké účely může být grant použit. Žadatel je povinen archivovat veškeré účetní doklady související s přiděleným příspěvkem po dobu pěti let a v případě, že bude vyzván, je předložit finančnímu inspektorátu města. Granty nižší než 4 000 EUR jsou vypláceny jednorázovou splátkou, granty v rozmezí 4 000 až 10 999 EUR ve dvou splátkách a granty přesahující 11 000 EUR ve splátkách čtyřech.

Po skončení projektu je příjemce povinen vyplnit elektronický formulář hodnocení, a to nejpozději do měsíce po ukončení projektu. Instrukce ke zhotovení hodnotící zprávy jsou součástí vyrozumění o přidělení žádosti.

Hodnocení

Jak bylo zmíněno výše, splnění hodnotících kritérií je klíčové při rozhodování odborné grantové komise o přijatých žádostech. Kritéria jsou rozdělena do pěti kategorií.

- Umělecká kvalita:
  - kvalita uměleckého záměru,
  - jasně formulovaný umělecký přínos (např. vize, poslání, cíle),
  - míra profesionality, ambice, atraktivita,
  - originalita,
  - umělecké cíle projektu nebo činnosti a jak se projevují v pánovaných aktivitách.
- Univerzálnost a rovnost:
  - jak tyto aktivity zvyšují pestrost městského umění a kulturní nabídky,
  - jak konkrétní činnost/projekt (které jsou předmětem žádosti) doplňují uměleckou a kulturní infrastrukturu nebo jak ji obohacují,
  - jak činnost/projekt posiluje pestrost kulturní nabídky,
  - jak činnost/projekt podporuje uměleckou a kulturní rovnost v Helsinkách.
- Dostupnost
  - jak je zajištěno, aby činnost/projekt byly dostupné širokému publiku – umělecky i ekonomicky,

- jak činnost/projekt rozvíjí publikum a jak podporuje diskuzi o umění mezi širokou veřejností a uměleckou obcí,
- jak byly definovány cílové skupiny a jaké nástroje jsou zvoleny k jejich oslovení,
- jaký význam mají činnost/projekt pro region.
- Začlenění a účast:
  - jak činnost/projekt posilují komunitního ducha,
  - zda a jak žadatel umožňuje divákům zapojit se do hodnocení, plánování a samotné činnosti,
  - jaký je cíl zamýšleného síťování, mezioborové spolupráce, spolupráce se širokou veřejností,
  - jak činnost/projekt podporují širší participaci během vlastního procesu tvorby.
- Provozní kvalita a implementace:
  - jak je budována profesionalita a důvěryhodnost organizace,
  - jaký je ekonomický dopad, rozsah aktivit, hospodářský a provozní vývoj z hlediska víceleté činnosti,
  - jak bude zajištěna životaschopnost a kontinuita,
  - do jaké míry je k realizaci nezbytná podpora z rozpočtu města,
  - jaký je plán realizace (cíle, strategický plán, realizační plán – předprojektová a projektová fáze),
  - jaká jsou ekonomická a jiná rizika projektu,
  - do jaké míry je hodnocený schopen kritické reflexe vlastní činnosti a dlouhodobého strategického plánování.

O udělení příspěvku rozhoduje devítičlenná kulturní komise, která je dále zodpovědná za kontrolu a dodržování cílů kulturní politiky města. Tuto komisi složenou z odborníků v kulturní oblasti volí Rada města, která rovněž jmenuje i jejich zástupce.

Podpora KKO

Kulturní a kreativní průmysly jsou ve Finsku zásadním tématem. Zabývá se jimi nejen Ministerstvo školství a kultury, ale také například Ministerstvo financí či Ministerstvo životního prostředí. Studijní programy zabývající se KKO jsou začleněny do studijních programů počínaje základním vzděláním. Na vysokých školách pak existuje přímo obor KKO. Podpora ze strukturálních fondů EU je ve Finsku v rámci projektu nazvaného Kreativní expertiza, jehož podstatou je šíření osvěty o KKO. Program má na starosti Centrum ekonomického rozvoje, dopravy a životního prostředí.

Dosud jediným dokumentem pojednávajícím o KKO v Helsinkách je studie Charlese Landryho *Helsinki Creative City Index*⁴³ z roku 2014.

V Helsinkách sídlí řada organizací zabývajících se KKO – inkubátory, kreativní centra a huby. Tím nejznámějším je multifunkční kulturní prostor The Cable Factory, ve kterém se nacházejí tři muzea, jedenáct galerií, taneční divadla, umělecké školy a své tvůrčí zázemí zde našli jednotliví umělci, kapely i kreativní podnikatelé se svými společnostmi. Každodenně přibližně 900 kreativců a participace na jednotlivých akcích dosahuje počtu 340 000 účastníků ročně. Kreativní továrna je provozována společností Kiinteistö Oy Kaapelitalo, jejímž zakladatelem a zřizovatelem je město Helsinky. Společnost je zodpovědná za provoz a údržbu továrny a za další pronájem industriálních prostorů pro umělecké a kulturní účely. Cílem je nalézt takové nájemníky, kteří podporují nejen obecný rozvoj kulturního a kreativního sektoru prostřednictvím vlastní činnosti, ale kteří jsou

⁴³ https://www.hel.fi/hel2/Tietokeskus/julkaisut/pdf/14_11_24_Tutkimuskatsauksia_3_Landry.pdf

otevření vzájemným aktivitám a spolupráci. Příjem společnosti je tvořen výhradně nájmů bez jakékoli veřejné podpory.

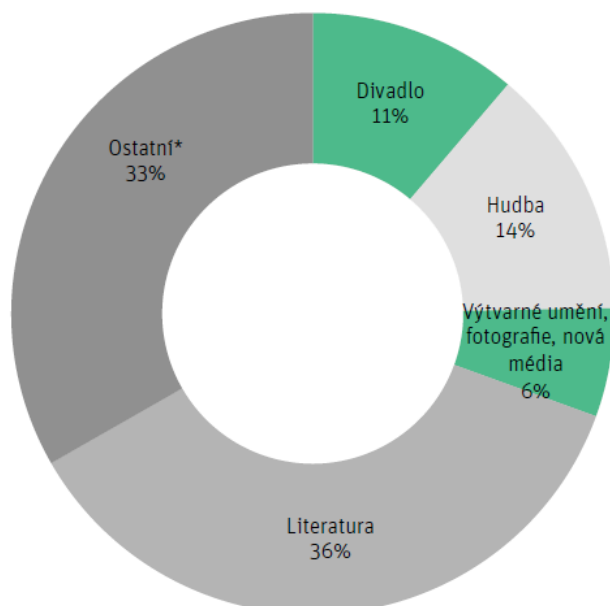
Samostatné programy pro oblast KKO nebyly dohledány.

Rozpočet grantového řízení

V roce 2018 vyšel v pořadí již 4. díl odborné studie zabývající se náklady na kulturní aktivity ve 24 vybraných finských městech. Studie vychází z dat platných k roku 2016. Dle studie činí náklady na kulturu v roce 2016 ve městě Helsinky 109 016 000 EUR, což představuje 171,6 EUR na obyvatele. Dokument vydala Asociace finských místních a regionálních úřadů a Centrum vývoje kulturní politiky (Cupote) ve spolupráci s participujícími městy.

Výdaje na kulturu v roce 2015 dle studie Zdeňky Kujové a Aleny Štěpánové⁴⁴ byly alokovány v jednotlivých oborech podle následujícího grafu. Rozpočet na kulturu představoval v roce 2015 celkem 108 750 000 EUR, z čehož vyplývá, že oproti roku 2015 došlo v roce 2016 k mírnému navýšení rozpočtu na kulturu, a to o 266 000 EUR.

Graf 2 Výdaje v jednotlivých oblastech kultury v roce 2015

Zdroj dat: Kujová, Štěpánová (2017).

Dílčí závěr IV

Státní kulturní politika, stejně jako jednotlivé grantové programy (především na úrovni města) se snaží reflektovat současný stav kultury a do jisté míry se mu účelově a strategicky přibližují. O tom svědčí mimo jiné reforma grantového systému oddělení kultury města Helsinky, v rámci které, za účelem udržení kulturní kontinuity, rozvoje menších a středních organizací a projektů, rozvoje publika a dalších, bylo zúženo původních osm grantových programů na současné tři. Jasně byla definována kritéria hodnocení a další pravidla pro podávání žádostí. KKO tak představují rezonující

⁴⁴ Kujová, Zdeňka; Štěpánová, Alena. *Financování kultury a Praha (díl 3): Financování kultury ve vybraných evropských městech*. Praha: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy. 2017. 61 s. ISBN 978-80-87931-68-4.

téma jak pro Helsinky, tak pro celé Finsko, nicméně žádné formy podpory z veřejných peněz nebyly dohledány a dle všeho neexistují.

Strategie na úrovni státu: ANO

Strategie na úrovni města: NE

Granty v agendě Odboru kultury: ANO

Typ grantových programů: ÚČELOVÉ

Podpora KKO: NE

Zdroje

Finsko

Vývoj kulturní politiky: <http://www.culturalpolicies.net/web/finland.php>

Kulturní statistiky podpory kultury:

<http://minedu.fi/documents/1410845/4150031/The+State+supports+arts+and+culture/bb45a827-60ba-4c16-8cda-3882fc74fe97>

Kulturní politika: <http://minedu.fi/en/policies-culture>

The Arts Promotion Centre Finland: <http://www.taike.fi/en/frontpage>

Statistiky, demografie – Finsko:

<http://www.worldometers.info/world-population/finland-population/>

Helsinky

Město: <https://www.hel.fi/helsinki/en>

Město – kultura: <https://www.hel.fi/helsinki/en/culture/>

Hodnocení: <https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/en/grants/cultural-subsidies/evaluation-criteria-for-subsidies-and-grants>

Podmínky žádosti: <https://www.hel.fi/kulttuurin-ja-vapaa-ajan-toimiala/en/grants/cultural-subsidies/how-to-apply>

KKO:

https://www.hel.fi/hel2/Tietokeskus/julkaisut/pdf/14_11_24_Tutkimuskatsauksia_3_Landry.pdf

Demografie, strategie, životní úroveň – Helsinky:

https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/16_06_16_Facts_about_Helsinki_2016_Askelo.pdf

KKO: <https://www.kaapelitehdas.fi/en/info>

Vídeň

Počet obyvatel: 1 867 582

Rozpočet města a z toho na kulturu: 13,4 mld. EUR / 307,7 mil. EUR

Kulturní politika Rakouska

Počet obyvatel: 8 749 853

Rozpočet státu / z toho na kulturu: 77,5 miliardy EUR / 4,7 miliardy EUR

Přístup ke kultuře v Rakousku po 2. světové válce můžeme označit jako elitářský. Podporována byla především federální divadla, tradiční festivaly. Zájem o progresivnější a aktuální formy umění napříč kulturními oblastmi byl upozaděn. Velké množství umělců a intelektuálů, kteří byli nuceni za války opustit nacistické Rakousko, nebylo vyzváno k návratu do vlasti, což taktéž nepřispělo poválečnému rozvoji Rakouska v oblasti kultury. Změnu přinesla až sociálně-demokratická vláda Bruna Kreiskeho na přelomu 60. a 70. let, která slibovala modernizaci a reformy ve všech oblastech včetně koncepce kultury. V roce 1975 přijala vláda opatření Federálního ministerstva školství a kultury, jehož cílem bylo snížit rozdíly ve vzdělávání obyvatelstva ve městech a na venkově a zvýšit kulturní úroveň celého národa. Tímto krokem započal především dialog mezi řídicími orgány na straně jedné a umělci a uměleckými mediátory na straně druhé. V průběhu několika dalších let vznikla v důsledku tohoto kroku řada poradních a intermediálních orgánů (výbory, kulturní komise, kurátorské profesní skupiny apod.), kterým byla svěřena určitá rozhodovací pravomoc ve snaze vybudovat demokratický systém podpory umění. Pro 80. léta v Rakousku je typický velký rozmach akcí (eventů) a festivalů, kvůli kterým vzrostl rozpočet na kulturu téměř sedmkrát oproti předchozím pětadvaceti letům. Velmi aktuální se v té době stala otázka privatizace kultury, a to především v oblasti masových muzikálových produkcí, opery, galerií a muzeí. Teprve v roce 1988 byla veřejná podpora umění ukotvena v zákoně (zákon o podpoře umění), jehož poslední novelizace proběhla v roce 2015.⁴⁵ Začátkem nového milénia zaznamenala kultura na dotacích škrtky. Podpora byla více zaměřena na organizaci prestižních kulturních akcí, kreativních a kulturních průmyslů a akcí s výrazným dopadem na státní ekonomiku (např. festivaly v návaznosti na cestovní ruch). Změna nastala až v roce 2007, kdy došlo k administrativnímu sloučení veškeré agendy týkající se kultury a umění pod Federální ministerstvo školství, umění a kultury. Zlepšily se pracovní podmínky umělců (systém sociálního pojištění umělců), byly navýšeny dotace státním institucím a pozornost se obrátila ke vzdělávání v oblasti kultury (např. zavedením volného vstupu do muzeí a galerií pro návštěvníky mladší 19 let).

Současná kulturní politika Rakouska akcentuje aktuální témata jako například kulturní rozmanitost, internacionalizaci, podporu mladých umělců, vzdělávání v oblasti umění a kultury či zvýšení participace širší veřejnosti na umění a kultuře. Státní kulturní instituce jsou financovány na základě speciálních zákonů (např. zákon o hudebních školách, zákon o muzeích apod.).

Sekce umění a kultury Federálního ministerstva školství a kultury se od roku 2015, kdy došlo k drobné restrukturalizaci, dělí celkem na 10 oddělení:

- oddělení 1 – výtvarné umění, architektura, design, móda, fotografie a mediální umění
- oddělení 2 – hudba, umělecké školy, obecné umělecké záležitosti
- oddělení 3 – film

⁴⁵ <http://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10009667>

- oddělení 4 – ochrana a restaurování památek
- oddělení 5 – literatura, vydavatelská činnost a knihovny
- oddělení 6 – ocenění v oblasti kultury, speciální projekty, event management, digitalizace
- oddělení 7 – kulturní iniciativy, populární kultura, muzea
- oddělení 8 – správa státem zřizovaného divadla Bundestheater, právní záležitosti
- oddělení 9 – správa státem zřizovaných muzeí a dalších právnických osob
- oddělení 10 – státní a mezinárodní kulturní politika

Oddělení pro umění a kulturu pod vedením spolkového kancléře pro kulturu podporuje současnou rakouskou kulturu, prezentaci umělců v zahraničí a je zřizovatelem Rakouského filmového institutu, Rakouské fotogalerie a sítě národních divadel, muzeí a knihoven.

Organizační struktura na úrovni městské samosprávy (Vídeň)

Vídeň je považována za město umění a kultury, a to nejen díky bohaté historii a impozantním památkám, ale také s ohledem na širokou škálu kulturních služeb, muzeí, divadel či galerií. Oblast kultury patří pod agendu Odboru kultury města Vídeň (Kulturabteilung der Stadt Wien). V roce 2010 se konala diskuze o stavu kultury a kulturní politice, které se zúčastnilo více než 200 účastníků. Diskuze se účastnili jak radní pro kulturu, tak zástupci vídeňských kulturních institucí a pořadatelé významných kulturních událostí. Podstatou setkání byla formulace vize města ve výhledu budoucích 10 let. Jednotlivé přednášky a diskuze lze najít na veřejně dostupných videozáznamech.⁴⁶

Obsah grantového řízení

V případě Vídně jsou žádosti o granty administrovány oborově. V jednotlivých oborech nalezneme další specifické kategorie, ve kterých mohou zájemci o příspěvek na svoji činnost či projekt žádat. Jednotlivé městské části nevypisují vlastní programy podpory, avšak pořadatelé akcí místního charakteru mohou žádat o grant ve zvláštním okruhu.

Mezi obecné podmínky, které musí žadatelé splňovat, patří:

- kvalita a profesionalita z hlediska uměleckého i organizačně-administrativního;
- inovativní a rozvojové přístupy k umění (i ve vztahu k umění tradičnímu);
- nezaměnitelnost a originalita;
- vyhledávání způsobu propojení svojí činnosti s novými médii a jinými uměleckými disciplínami (interdisciplinarita);
- přispívání k rozmanitosti kulturního projevu;
- vytváření prostoru pro výměnu, dialog a vytváření sítí;
- přispívání k rozšíření a zajištění stability divácké obce, především mladých diváků a menšin;
- rozšíření kulturní infrastruktury na místa s malou kulturní nabídkou a do okrajových částí města.

Konkrétně se podpora zaměřuje na následující oblasti a jejich podkategorie:

- Výtvarné umění
  - nákup uměleckých děl

⁴⁶ <http://www.ustream.tv/channel/wien-denkt-weiter-at>

- ateliéry
- malé projekty
- možnost vystavovat svou práci v galerii MUSA (Museum Startgalerie Artothek)
- studijní pobyt
- Scénická umění – divadlo, tanec, performance
  - podpora projektů nezávislých skupin
  - podpora institucí
- Film a filmové festivaly
  - film
  - filmové festivaly
  - kina
- Hudba
- Literatura
  - podpora autorů
  - podpora nakladatelů a vydávání nových titulů
- Mezinárodní projekty a kulturní akce v jednotlivých městských obvodech
  - mezinárodní projekty a projekty odehrávající se v městských částech
  - akce konané v jednotlivých obvodech
- Podpora obnovy a restaurace památek

Z komunikace se zástupci Odboru kultury města Vídně vyplynulo, že v blízké budoucnosti plánují restrukturalizovat dosavadní programy podpory. Změny by se měly týkat převážně sloučení dílčích podkategorií. Dojde tedy například k tomu, že všechny žádosti v oblasti výtvarného umění budou posuzovány a vyhodnocovány v rámci jednoho grantového programu.

Výtvarné umění

Tab. 10 Grantové programy v oboru: Výtvarné umění

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Nákup uměleckých děl	vytvoření komplexního přehledu o vídeňské umělecké scéně po roce 1945	jednotliví výtvarníci, umělecké skupiny; umělci musí žít nebo tvořit ve Vídni, jejich tvorba se musí jasně vázat na Vídeň
Pracovní ateliér / prostor	podpora konkurenceschopnosti mladých začínajících umělců	nezávislí umělci, čerství absolventi výtvarných vysokých škol; umělci s min. dvouletým trvalým pobytem ve Vídni
Projekty	podpora výtvarných projektů – výstavy, workshopy, dílny apod	umělci trvale působící ve Vídni
Výstava v galerii MUSA	podpora a propagace začínajících umělců	umělci, zejména studenti nebo absolventi uměleckých vysokých škol na začátku své odborné umělecké činnosti a působící ve Vídni
Studijní pobyt	podpora rozvoje umělců, získání nových profesních vazeb a zkušeností	jednotliví umělci

Zdroj: Vlastní zpracování

V případě první podkategorie (*Nákup uměleckých děl*) dochází k podpoře prostřednictvím odkupování uměleckých děl nebo souboru děl do veřejných sbírek města. V tomto případě je kupcem město. Umělec prostřednictvím žádost představuje svoje portfolio a nabízí svá díla. Cílem programu je zmapovat a představit vídeňskou výtvarnou scénu a zachovat její kontinuitu. V případě úspěšné žádosti může žadatel o podporu znovu požádat až po uplynutí tříletého období. Pokud je žadatel v jednom roce v této kategorii neúspěšný, může opakovaně žádat o podporu v roce následujícím. V případě druhé podkategorie (*Pracovní prostor / ateliér*) město podporuje nezávislé umělce, kteří právě dokončili studium na vysokých uměleckých školách a jsou na začátku umělecké

kariéry. Ve spolupráci se společností Wiener Wohnen⁴⁷ (společnost zřizovaná městem spravující městské nemovitosti) město poskytuje vybraným umělcům vhodné zázemí pro jejich tvorbu. V podkategorii *Projektů* mohou umělci žádat o granty rozdělované dvakrát ročně. Za účelem propagace a podpory začínajících vídeňských výtvarníků nabízí Odbor kultury možnost uspořádat výstavu v Start Gallery (součást galerie MUSA, galerie moderního umění města Vídně). Umělci mohou o tento způsob podpory žádat jednou ročně, přičemž odborná porota vybere 8–10 talentovaných umělců, kteří v následujícím roce v této galerii prezentují svá díla. Součástí podpory není pouze uspořádání výstavy, ale také veškeré doplňkové aktivity spojené s výstavou, jako je vytvoření katalogu k výstavě, propagace, organizace vernisáže atd.

Dramatická umění – divadlo, tanec, performance

Tab. 11 Programy v oboru: Dramatická umění

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Podpora projektů nezávislých skupin	příprava nových projektů, jednoleté granty, velké projekty, znovuvedení projektů	PO i FO (do max. výše podpory 20 000 EUR) se sídlem nebo bydlištěm ve Vídni
Podpora institucí	podpora nezávislých dramatických uměleckých institucí	PO i FO (do max. výše podpory 20 000 EUR) se sídlem nebo bydlištěm ve Vídni

Zdroj: Vlastní zpracování

Podpora dramatických umění je rozdělena do dvou podkategorií. Zatímco na projekty nezávislých skupin lze podávat žádosti jednou ročně, v případě podpory institucí mohou žádat subjekty v průběhu celého roku až do vyčerpání prostředků (obdobně jako například v případě Státního fondu kultury ČR). V obou případech jsou žadatelé povinni k žádosti přiložit detailní popis realizovaného projektu (umělecký záměr, forma umělecké realizace, koncepce jednotlivých složek projektu – dramaturgický záměr, choreografie, scénografie apod.), podrobné informace o žadateli (stanovy, složení realizačního týmu apod.), harmonogram realizace a rozpočet. Tyto dva okruhy podpory se liší primárně účelově. Zatímco první je určen především na podporu projektů, druhý se vztahuje ke kontinuální činnosti.

Film

Tab. 12 Programy v oboru: Film

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Film	podpora filmových produkcí realizovaných ve Vídni	PO i FO (do max. výše podpory 20 000 EUR) se sídlem nebo bydlištěm ve Vídni
Filmové festivaly	podpora filmových festivalů, letních kin a kinematografických projektů realizovaných ve Vídni	PO i FO (do max. výše podpory 20 000 EUR) se sídlem nebo bydlištěm ve Vídni
Kina	podpora menších kin a jejich konkurenceschopnosti ve vztahu ke komerčním multiplexům	FO nebo PO se sídlem ve Vídni, jsou držiteli kinematografické licence a nejméně 250 dní v roce provozují kino s max. čtyřmi sály a max. kapacitou 1 500 míst

Zdroj: Vlastní zpracování

Výzvy pro podporu podkategorie *Film* jsou otevírány třikrát ročně (v lednu, květnu a září). Žadatelé spolu s formulářem musí doložit námět, synopsi (v lepším případě scénář), plán propagace, obsazení a seznam celého štábu, předchozí filmografii, příklady předchozí práce, harmonogram natáčení a rozpočet. Žádosti v podkategorii *Filmové festivaly* jsou vypisovány ve dvou obdobích, přičemž žádat o dotaci je možné dle termínu realizace projektu. Organizátoři filmových festivalů a projektů, které jsou realizovány v první polovině kalendářního roku, a provozovatelé letních kin žádají o podporu do poloviny září předcházejícího roku. Na festivaly a projekty s datem realizace

⁴⁷ <https://www.wienerwohnen.at/>

ve druhé polovině kalendářního roku žádají nejpozději do poloviny února. Oproti povinným přílohám první skupiny (filmové produkce) jsou žadatelé v druhé podkategorii povinni předložit navíc výroční zprávu, tiskové zprávy z předchozích let a harmonogram celoroční činnosti. *Kina* (specifikace – viz tabulka výše) žádající o podporu na celoroční činnost, tak mohou učinit vždy do března předcházejícího kalendářního roku. Subjekty nebo fyzické osoby žádající o tuto dotaci musí doložit informace související s jejich kinematografickou licencí (počet kin, jejich velikost a počet dní provozu za uplynulý kalendářní rok), program předcházejícího roku včetně detailního popisu uváděných titulů, návštěvnost za uplynulé období, návrh konceptu a programu pro následující rok a také prezentaci finanční situace.

Hudba

V okruhu *Hudba* neexistují jako v ostatních oborech dílčí kategorie. Předmětem podpory jsou koncerty a koncertní cykly. Forma příspěvků odpovídá projektové bázi. Příjemci mohou být soubory, sbory, orchestry a další hudební tělesa. Dále jsou podporovány festivaly a soutěže, jejichž organizátorem může být fyzická nebo právnická osoba. Žádosti jsou přijímány v průběhu celého roku, nejpozději však šest týdnů před datem konání akce.

Literatura

Tab. 13 Programy v oboru: Literatura

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Literatura	podpora celoroční činnosti i jednotlivých aktivit literárních a spisovatelských spolků a organizací	autoři a překladatelé narození ve Vídni nebo žijící ve Vídni minimálně 3 roky
Podpora pro nakladatele a tisk nových knih	podpora současné literatury	vydavatelé (PO i FO) se sídlem ve Vídni

Zdroj: Vlastní zpracování

Podpora spisovatelům a překladatelům je určena výhradně na takové texty, které se zabývají vídeňskou tematikou a problematikou. Autoři mohou žádat o podporu průběžně. Součástí žádosti je mimo jiné životopis včetně přehledu dosavadní tvorby. Z podpory pro nakladatele mohou být podpořeny aktivity přímo se vážící k Vídni. Nakladatel je povinen spolu s formulářem dodat aktuální výpis z obchodního rejstříku a kalkulaci spojenou s vydáním knihy (sazba, korektury, grafika, tisk, licenční smlouvy a další). Dále musí nakladatel se souhlasem autora předložit ukázkou textu v rozsahu 5–10 stran a autorovu bibliografii.

Mezinárodní projekty a kulturní akce v jednotlivých městských obvodech

Tab. 14 Programy v oboru: Mezinárodní projekty a kulturní akce v jednotlivých městských obvodech

	Účel	Kdo může o dotaci požádat?
Mezinárodní projekty	podpora projektů mezinárodní a interdisciplinární spolupráce na lokální úrovni	neziskové organizace (sdružení, náboženské obce, školy apod.) i FO, vyžaduje-li to povaha akce
Akce konané v jednotlivých obvodech	podpora a oživení kultury v jednotlivých městských částech; konkrétně výstavy, koncerty, recitály, autorská čtení apod.	neziskové organizace (sdružení, náboženské obce, školy apod.) i FO, vyžaduje-li to povaha akce

Zdroj: Vlastní zpracování

Podpora kulturních akcí mezinárodních projektů se zvláštním důrazem na lokální povahu akcí je ve Vídni realizována nikoliv v rámci jednotlivých městských obvodů, ale v rámci podpory Odboru kultury hlavního města Vídně. V případě obou vyhlášených řízení je možné žádosti odevzdávat průběžně, vždy však nejpozději šest týdnů před konáním akce.

Vídeňský fond pro podporu obnovy a restaurace památek

Jedním z dalších přímých nástrojů podpory kultury ve městě je Vídeňský fond pro podporu obnovy a restaurace památek. Fond poskytuje veřejné prostředky na zachování a obnovu historických budov. Jedním z cílů tohoto programu je podpora ochranných pásem, která jsou klíčová pro zachování městského panoramatu. Účelem podpory je rekonstrukce památek i ochrana budov. O způsobilosti těchto budov rozhoduje výbor Fondu ochrany historického centra ve Vídni. Péče o kulturní památky spadá nejen pod Odbor kultury, ale také pod oddělení architektury a urbanismu. Finanční podpora z tohoto fondu je určena výhradně na služby, které přesahují běžné rekonstrukce a údržbu. Konkrétně tedy může jít o podporu restaurátorských prací, autentických rekonstrukčních prací či aplikaci historických materiálů či původních technologických postupů. Součástí žádosti jsou mimo jiné specifické přílohy jako například plná moc majitele budovy, případně všech spoluvlastníků, výpis z katastru nemovitostí, fasádní plány a detailní fotodokumentace, seznam nájemců domu, vykonavatel zadané práce (rekonstrukce/restaurace apod.) a rozpočet. Žadatel může být dále vyzván k doplnění dalších dokumentů, mezi něž patří nájemní smlouva nebo souhlas majitele domu s pracemi.

Další nástroje podpory

Níže jsou představeny další možné způsoby podpory kultury ve Vídni, které mají prokazatelnou vazbu na širší zájmy kulturní politiky města a které strukturálně či administrativně vycházejí z Odboru kultury.

KÖR

KÖR Kunst im öffentlichen Raum (Umění ve veřejném prostoru) je původně fond založený v roce 2014 Odborem kultury, územního plánování a bydlení Magistrátu města Vídně, dnes samostatný podnikatelský subjekt zabývající se veřejným prostorem a jeho uměleckým využitím. *KÖR* se snaží propagovat město skrze jeho genius loci spjatý s jednotlivými čtvrtěmi. Ulice města vnímá jako vhodné pro společensko-politické a kulturní diskuze. Umění ve veřejném prostoru by podle *KÖR* nemělo být chápáno ve smyslu dekorativním, ale jako konfrontace estetického diskurzu s radikální realitou autentického prostředí.

KÖR realizuje umělecké projekty ve veřejném prostoru (výstavy, instalace, diskuze)⁴⁸. Společnost finančně podporuje projekty realizované ve veřejném prostoru prostřednictvím vlastního grantového programu vypisovaného třikrát ročně. O udělení finanční podpory na konkrétní projekt na základě formuláře a dalších náležitostí žádosti (životopis, ukázka dosavadní práce, popis projektu a další) rozhoduje odborná porota nejpozději šest týdnů od uzávěrky vypsání řízení.

Cash for Culture

Cash for Culture představuje podporu aktivit mladých umělců ve věku 13–23 let v max. výši 1 000 EUR na projekt. Součástí podpory je pomoc odborného kouče, a to ještě před odevzdáním samotné žádosti o příspěvek. Zaměstnanci komunitních, kulturních, volnočasových a mládežnických zařízení jsou coby koučové rozděleni do skupin podle městských obvodů a odbornosti. Je na mladých umělcích, aby oslovili patřičného kouče, který bude supervizorem jejich uměleckého záměru v projektové fázi. Součástí žádosti je schválení projektu tímto odborným supervizorem. O podporu lze žádat v následujících oborech: design, film, fotografie, umění ve veřejném prostoru, literatura, hudba, hry, sportovní akce, tanec a divadlo. V roce 2016 bylo podpořeno celkem 96

⁴⁸ <http://www.koer.or.at/en/projects/>

projektů a v roce 2017 to bylo 83 projektů. Podmínkou udělení příspěvku je trvalý pobyt žadatele ve Vídni. Podporovány nejsou projekty realizované pod záštitou vzdělávací instituce, ale samostatné umělecké iniciativy. Projekt je iniciován Odborem kultury hlavního města Vídeň a asociací kulturních subjektů Basis.Kultur.Wien⁴⁹.

Procesně-administrativní záležitosti

Podmínkou pro udělení příspěvku je včas odevzdaný formulář včetně příloh. Neexistuje jeden společný formulář pro všechny výše uvedené okruhy. Každá podkategorie disponuje vlastním formulářem, který je uspořádán dle konkrétního účelu a potřeb hodnotitelů. Žadatelé najdou veškeré podstatné informace na webových stránkách města v záložce *Kultura a vzdělávání*⁵⁰. Odkazy na konkrétní podkategorie nabízí jednotně strukturované informace pro žadatele o dotaci. Zájemci získají přehled o účelu podpory, přípustné právní formě žadatele, termínech a náležitostech žádostí, včetně samotných formulářů v pdf ke stažení.

Obecně platí, že žádosti mohou být podány buď osobně, nebo emailem. Podání žádostí ve všech podkategoriích je bezplatné. Ve všech případech musí žadatelé spolu s formulářem odeslat detailní rozpočet (kalkulace příjmů i výdajů). Fyzické osoby jsou povinny dodat životopis obsahující klíčové milníky jejich odbornosti (bibliografie, realizované výstavy, koncerty apod.). Komanditní společnosti musí doložit aktuální výpis z obchodního rejstříku, stejně tak společnosti s ručením omezeným, které v případě, žádají-li o dotaci poprvé, navíc přikládají zakládací listinu. Podmínkou posouzení žádosti spolků jsou přiložené stanovy a platný výpis ze spolkového rejstříku.

Termíny odevzdání jednotlivých žádostí jsou různé, viz výše.

Granty jsou vypláceny na základě splátkového kalendáře. V případě potřeby mohou subjekty nebo fyzické osoby zažádat o bankovní záruku. V případě žádostí na obvodově orientované kulturní akce probíhá vyplacení neprodleně po udělení závazného souhlasu o přidělení grantu.

Součástí vyrozumění o přidělení příspěvku jsou pevně stanovené termíny pro doložení čerpání grantu a jeho vyúčtování. V případě, že není přidělená částka vyčerpána v předem stanoveném termínu, lze písemně zažádat o prodloužení lhůty. Pokud se tak nestane, musí žadatelé zbylou částku vrátit. Granty musí být čerpány na jasně specifikované a pověřenými zaměstnanci Odboru kultury předem schválené účely. Dojde-li ke změně tohoto účelu, je příjemce povinen takovou změnu neprodleně písemně ohlásit. Všechny subjekty a fyzické osoby, jimž byla přidělena finanční podpora v jednom z grantových řízení, musí při vyúčtování doložit následující, podpisem stvrzené dokumenty:

- závěrečná zpráva obsahující místo a termín/období realizace, počet nabízených míst, reálný počet diváků, informaci o vstupném (výše, zvýhodněné tarify, volné vstupenky apod.);
- výkaz všech nákladů spojených s realizací (akceptovatelná odchylka od nákladů uvedených v rozpočtech zaslaných s formulářem žádosti je maximálně 10 % a maximálně 3 000 EUR);
- vzorky všech tištěných propagačních materiálů;
- v případě oboru *Literatura* – jedna kopie každé vydané publikace;
- v případě oboru *Film* – čtyři kopie DVD.

⁴⁹ <https://www.basiskultur.at/home/>

⁵⁰ <https://www.wien.gv.at/amtshelfer/kultur/projekte/>

Hodnocení

Dle administrativního zástupce Odboru kultury hlavního města Vídně nelze zobecnit hodnocení přijatých žádostí. Každý obor i jeho podkategorie mají svá vlastní kritéria hodnocení. Obecně hraje nejvyšší roli umělecká kvalita, v případě víceletých žádostí také tradice a dlouhodobá udržitelnost. Každý obor i jeho podkategorie mají na starosti samostatné sekce s pověřenými zaměstnanci. Každá ze sekcí disponuje vlastním rozpočtem schváleným radou města. V případě některých sekcí vznikají odborné komise, které doporučují jednotlivé žádosti k podpoře. Součástí takového návrhu je i výše finanční podpory. Jiné obory odborné komise nesestavují a rozhodnutí o přidělení a výši podpory je zcela v kompetenci úředníků dané sekce. Ať je či není do procesu zapojena odborná komise, definitivní rozhodnutí je vždy na sekci, do které žádost spadá. V případě nadstandardně vysokých přiřazených dotací, které nejsou ohraničeny maximální přidělenou výší (20 000 EUR, viz přehledy výše), rozhoduje o udělení takového příspěvku také Rada města.

Podpora KKO

Dle statistik vídeňské hospodářské agentury (Wirtschaftsagentur Wien) podniká v KKO 17,7 % ze všech společností se sídlem ve Vídni. Z celého Rakouska je dohromady 41 % kulturních a kreativních společností koncentrováno právě ve Vídni a zaměstnávají celkem 63 000 osob. Tito zaměstnanci přinášejí do rozpočtu města 11 miliard ročně. Servisní agentura *departure*⁵¹ (dceřiná společnost vídeňské hospodářské agentury) založená v roce 2003 vznikla za účelem poskytování komplexních služeb firmám kulturních a kreativních průmyslů, od architektury až po multimédia. Agentura získává od města roční podporu ve výši 4 mil. EUR na vypisované grantové programy. Kreativci mohou žádat o příspěvek v následujících pěti programech:

- Pioneer
  - Podpora start-upů, vývoje, zavedení produktu na trh. Maximální výše podpory 50 000 EUR + 5 000 EUR jako bonus pro projekty vedené ženami + 5 000 EUR bonus pro zakladatele. Výše podpory nejvýše 70 %.
- Kreativní projekt
  - Podpora inovace v oblasti KKO zaměřená na vývoj, marketing a distribuci. Maximální výše podpory 150 000 EUR + 5 000 EUR jako bonus pro projekty vedené ženami + 5 000 EUR bonus pro zakladatele. Výše podpory nejvýše 50 %.
- Kreativní trh
  - Podpora implementace marketingových a prodejních strategií firem s již existujícím produktovým portfoliem. Maximální výše podpory 50 000 EUR + 5 000 EUR jako bonus pro projekty vedené ženami. Výše podpory nejvýše 50 %.
- Inovace
  - Podpora inovativních služeb, produktů a organizačních procesů. Maximální výše podpory 200 000 EUR + 5 000 EUR jako bonus pro projekty vedené ženami. Délka trvání projektu 2 roky. Minimální rozpočet projektu 30 000 EUR. Výše podpory nejvýše 45 % u malých podniků, 35 % u středních podniků.
- Mezinárodní projekty

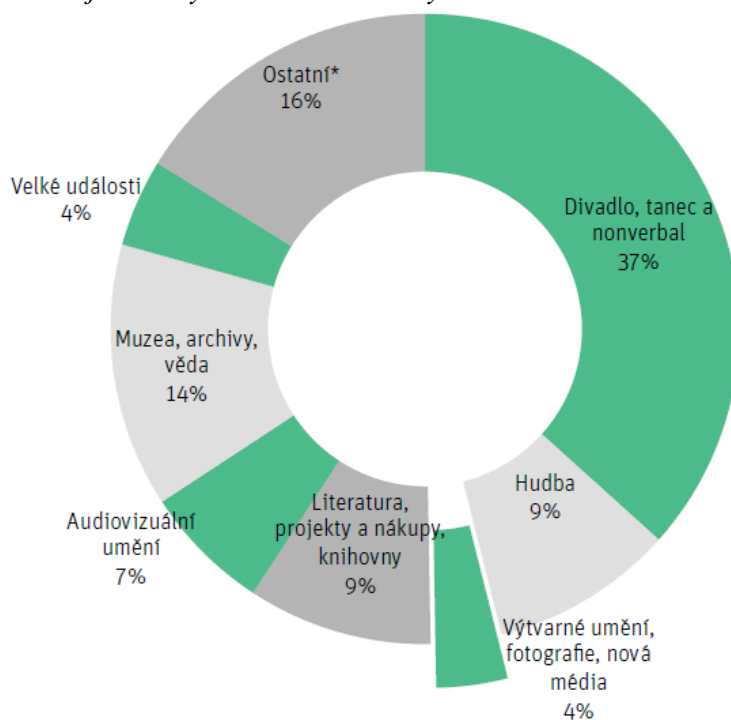
⁵¹ <https://viennabusinessagency.at/creative-industries/about-departure/>

- Podpora mezinárodní expanze. Maximální výše podpory 50 000 EUR. Délka trvání projektu 2 roky. Minimální rozpočet projektu 20 000 EUR. Výše podpory nejvýše 50 %.
- Podpora místních zdrojů
  - Podpora nových projektů lokálních řemeslných podniků. Výše podpory nejvýše 50 000 EUR + 2 000 EUR jako bonus pro projekty vedené ženami. Délka trvání projektu 2 roky. Minimální rozpočet projektu 15 000 EUR. Míra financování max. 50 %.

Rozpočet Grantového řízení

Celkové výdaje města Vídně v roce 2017 činily 13,38 miliardy EUR. Z této částky představovaly výdaje na umění, kulturu a náboženství 2,3 %, tj. 307,74 milionu EUR. V roce 2014 byly výdaje rozděleny do jednotlivých uměleckých a kulturních oborů dle schématu níže (graf zpracovaly autorky studie *Financování kultury – díl 3*). Aktuálnější data nebyla dohledána. V roce 2014 bylo z rozpočtu města uvolněno na kulturu celkem 247,9 milionu EUR. Rozpočet na kulturu v dalších třech letech zaznamenal vzestupnou tendenci.

Graf 3 Výdaje města Vídně v jednotlivých oblastech kultury v roce 2014

Zdroj dat: Kujová, Štěpánová (2017).

Dílčí závěr V

Na základě výše nabytých poznatků nelze vnímat v kulturní politice Rakouska a jeho hlavního města Vídně žádné konkrétní koncepční průniky. Obecně lze říci, že praxe percepce podpory kultury odpovídá oborovému členění dle kulturních disciplín a dále je rozdělena na dílčí podkategorie vystihující konkrétní povahu činnosti v daném oboru. Takové členění není nefunkční, nicméně pro dosažení větší přehlednosti a účinné alokace rozdělovaných prostředků plánuje Odbor kultury města Vídně okruhy podpory sloučit a zúžit pod komplexnější celky. Takové řešení může vést ke sjednocení podmínek podpory, které jsou v současné době odlišné pro každou konkrétní podkategorii. Ve Vídni lze vnímat poměrně velký důraz kladený na podporu a rozvoj KKO.

Významná není jen výše finanční podpory, ale také koncepční pojetí a ukotvení nástrojů podpory těchto odvětví.

Strategie na úrovni státu: ANO

Strategie na úrovni města: NE

Granty v agendě Odboru kultury: ANO

Typ grantových programů: OBOROVÉ

Podpora KKO: NE (nepřímá ANO)

Zdroje

Rakousko

Vývoj kulturní politiky: <http://www.culturalpolicies.net/web/austria.php>

Rozpočet: [https://english.bmf.gv.at/budget-economic-policy/Budget 2017 at a Glance.pdf?67rqew](https://english.bmf.gv.at/budget-economic-policy/Budget%202017%20at%20a%20Glance.pdf?67rqew)

Zpráva o kultuře – 2016: <http://www.kunstkultur.bka.gv.at/DocView.axd?CobId=66667>

Vídeň

Cash for Culture: <http://www.cashforculture.at/machmit.html>

KÖR: <http://www.koer.or.at/en/>

MUSA: <http://www.musa.at/en/start-gallery/information/about-start-gallery>

KKO: <https://viennabusinessagency.at/creative-industries/about-departure/>

KKO: <https://viennabusinessagency.at/funding/programs/kreativwirtschaft-1/>

Odbor kultury města Vídeň: <https://www.wien.gv.at/kultur-freizeit/>

Statistiky: <https://www.wien.gv.at/statistik/pdf/viennainfigures-2017.pdf>

ZÁVĚREČNÁ SHRNU TÍ

Tematické okruhy

- Kontext státních grantových systémů a kulturní politiky
- Vazba grantového systému na kulturní politiky a strategie města
- Obsah grantového řízení
- Hodnocení přijatých žádostí
- Procesně-administrativní záležitosti
- Podpora kulturních a kreativních odvětví

Tab. 15 Kontextuální údaje – stát

Indikátor	Nizozemsko	Německo	Irsko	Finsko	Rakousko
Státní rozpočet	277 miliard EUR	337,5 miliardy EUR	60,9 miliardy EUR	55,7 miliardy EUR	77,5 miliardy EUR
Státní rozpočet na kulturu	3,3 miliardy EUR	1,67 miliardy EUR	3 miliardy EUR	6,6 miliardy EUR	4,7 miliardy EUR
% na kulturu ze státního rozpočtu	1,1	0,5	4,9	11,8	6
Počet obyvatel	17 194 388	82 220 041	4 782 323	5 534 195	8 749 853
Výdaje na kulturu na obyvatele	192 EUR	20 EUR	627 EUR	1 192 EUR	537 EUR
V přepočtu na paritu kupní síly	1855	20	507	985	507
Alokováno ze státního rozpočtu na kulturu do hlavního města	n/a	340 mil. EUR	n/a	202,4 mil. EUR	472,5 mil. EUR

Tab. 16 Kontextuální údaje – město

Indikátor	Amsterdam	Berlín	Dublin	Helsinky	Vídeň
Městský rozpočet	4,9 mld. EUR	20 mld. EUR	862 mil. EUR	4,6 mld. EUR	13,4 mld. EUR
Městský rozpočet na kulturu	93,7 mil. EUR	400 mil. EUR	11,3 mil. EUR	109 mil. EUR	307,7 mil. EUR
% na kulturu z městského rozpočtu	1,9	2	1,3	2,4	2,3
Rozpočet na grantová řízení	31,5 mil. EUR	20 mil. EUR	530 000 EUR	17 mil. EUR	n/a
Grantová řízení %	33 %	5 %	4,7 %	15,6 %	n/a
Počet obyvatel	813 562	3 561 948	553 169	635 181	1 867 582
Výdaje na kulturu na obyvatele	115,2 EUR	112,3 EUR	20,4 EUR	171,6 EUR	164,8 EUR
V přepočtu na paritu kupní síly	103,8	108,7	16,5	141,7	155,5

Zdroj: Vlastní zpracování

Lze konstatovat, že nejvíce prostředků na kulturu vynakládají Helsinky. V souhrnném schématu významně vybočuje Amsterdam, který však v případě grantových programů vyhlašuje dvou- a čtyřleté granty, které jsou v rozpočtu na grantová řízení zahrnuty. Nejslabší finanční podpora je naopak vynaložena v Dublinu, který se všeobecně výrazně liší od ostatních, a to jak z hlediska samotných grantových okruhů, tak v objemu alokovaných finančních prostředků na kulturu. I přes malý nejnižší rozpočet na kulturu (ze zkoumaných), zaznamenalo Irsko v posledních letech obecně vzestupnou tendenci rozpočtu na kulturu.

Tab. 17 Komparace měst v základních otázkách kulturní politiky a grantových systémů

Indikátor	Nizozemsko/ Amsterdam	Německo/Berlín	Irsko/Dublin	Finsko/Helsinky	Rakousko/Vídeň
Existence kulturní politiky/strategie na úrovni státu	ANO	ANO	ANO	ANO	ANO
Základní cíle/témata kulturní politiky/strategie na úrovni státu	1) Uznání vnitřního a společenského významu kultury 2) Důraz a podpora mezinárodní kulturní výměny 3) Soudržný přístup k ostatním kulturám	1) Podpora kulturní diversity 2) Zajištění kulturní identity 3) Svoboda umění 4) Kontinuita a kreativní rozvoj	1) Podpora zájmů a rozvoje umělců 2) Vzdělávání a osvěta široké veřejnosti 3) Deklarovaná spolupráce vládních orgánů s lokálními samosprávami	1) Kreativní práce a produkce – zlepšení podmínek pro kulturní a kreativní činnost 2) Kulturní zájem a účast – snížení rozdílů mezi skupinami obyvatel začleněnými do kulturního života 3) Kontinuita – podpora vitálního kulturního zázemí	1) Kulturní rozmanitost 2) Internacionalizace 3) Podpora mladých umělců 4) Vzdělávání v oblasti umění a kultury 5) Zvýšení participace široké veřejnosti
Základní okruhy podpory grantové politiky státu	Podpora prostřednictvím samostatných fondů	1) Výtvarné umění 2) Divadlo a tanec 3) Film a nová média 4) Hudba 5) Literatura 6) Kulturní dědictví a vzdělávání 7) Udržitelnost a budoucnost	1) Podpora umělců 2) Projekty a programy 3) Strategické 4) Spolupráce 5) Rozvoj	1) Umělecké granty 2) Projektové granty – kultura pro děti a mládež 3) Regionální projektové granty 4) Regionální pracovní granty 5) Specifické granty – dětská kultura 6) Granty na speciální účely 7) Mobilita	n/a
Existence kulturní politiky /strategie na úrovni města	ANO (díličí strategické plány)	ANO (díličí strategické plány pro jednotlivé oblasti)	ANO	ANO	NE
Základní cíle/témata kulturní politiky/strategie na úrovni státu	1) Trvalá kontinuita uměleckého rozvoje 2) Decentralizace rozpočtu 3) Podpora umění a kultury ve veřejném prostoru	n/a	1) Stimulace veřejného zájmu o umění 2) Podpora znalostí, dovedností a praxe 3) Zlepšování norem a postavení kultury	1) Audience development 2) Networking (organizace/instituce/individuální umělci) 3) Aktivní participace obyvatel města a komunit 4) Aktivní participace významných kulturních center	n/a
Základní okruhy podpory grantové politiky města	1) Čtyřletá podpora 2) Dvouletá podpora 3) Jednoletá podpora (projekty profesionální/amatérské, rozvoj, kulturní program)	1) Výtvarné umění 2) Scénická umění 3) Hudba 4) Literatura 5) Kulturní fond hlavního města 6) Interdisciplinární 7) Fond pro kofinancování 8) Kulturní vzdělávání 9) Digitalizace kulturního dědictví 10) Uvádění v minulosti realizovaných projektů 11) Podpora umělkyní 12) Interkulturní projekty 13) Mezinárodní kulturní výměna 14) Umění ve veřejném prostoru 15) Pracovní prostory 16) Ceny	1) Přínos v oblasti kultury 2) Projekty 3) Sousedství/dobrovolnictví	1) Umělecká a kulturní podpora 2) Rozvojové granty 3) Umělecké a kulturní ceny	1) Výtvarné umění 2) Scénická umění 3) Film a filmové festivaly 4) Hudba 5) Literatura 6) Mezinárodní projekty a kulturní akce v jednotlivých městských obvodech 7) Podpora obnovy a restaurace památek

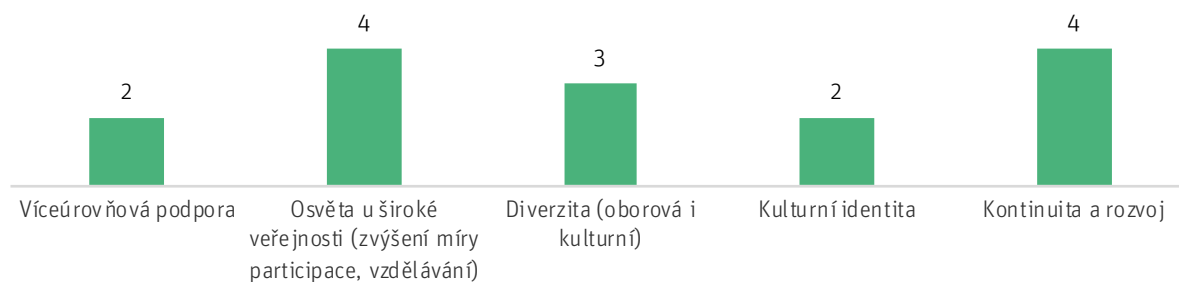
Další nástroje podpory	n/a	1) Medienboard 2) Nadace Alfreda Döblina	1) Umělecká stipendia 2) Inkubační prostor 3) Rezidence	n/a	1) KÖR 2) Cash for Culture
Centrální podpora v městských částech	n/a	ANO	n/a	n/a	ANO
Víceleté granty	ANO	ANO	NE	ANO	ANO
Specifická podpora umění ve veřejném prostoru	NE	ANO	NE	NE	NE
Specifická podpora KKO na úrovni města ⁵²	NE	NE	NE	NE	ANO (prostřednictvím agentury <i>departure</i>)

Zdroj: Vlastní zpracování

Kulturní politika/strategie

Všechny státy, jejichž hlavní města byla zkoumána, mají aktuální strategii pro oblast kultury. Zobecněno bylo celkem pět oblastí, kterých se strategie na úrovni státu dotýkají. Největší pozornost je (ve čtyřech z pěti států) věnována široké veřejnosti, její osvětě a zvyšování její míry participace na kulturním dění. Dalším podstatným bodem, o němž usilují téměř všechny země (na základě explicitního tvrzení) je zajištění kontinuity a rozvoje kultury. Neméně podstatným bodem je také diverzita, a to jak oborová (umělecká), tak kulturní. Víceúrovňovou spoluprací, která je v grafu taktéž znázorněna, představuje cíl státu koncepčně spolupracovat s lokálními správami a mezinárodními kulturními organizacemi.

Graf 4 Základní témata kulturní politiky na úrovni státu (dle počtu států reflektujících danou oblast)

Zdroj: Vlastní zpracování na základě rešerše.

Vzhledem k nekompletním informacím týkajících se bodů kulturní strategii Berlína a Vídně, nebyl obdobný přehled pro města zpracován. Jednotlivé body navržené pro kompletní představení státních kulturních politik/strategií však rezonují i v případě kulturních strategií měst. Jde především o cíl zajistit kontinuitu a diverzitu a stimulovat aktivní participaci obyvatel města na kultuře.

Okruhy podpory

Okruhy podpory se na státní i lokální úrovni orientují spíše účelově než oborově. Obecně lze vnímat v tomto ohledu dynamické změny. Například v případě Helsinek došlo ke změně z oborových okruhů podpory na účelové až v roce 2017. Čistě oborové granty na úrovni státu lze najít pouze v případě Německa. Vzhledem ke skutečnosti, že podporu kultury v Holandsku řídí z pověření vlády oborově orientované kulturní fondy, lze i holandské nástroje podpory označit za oborové. V případě lokální grantové podpory kultury koncipuje žádosti oborově Berlín a Vídeň. V Berlíně jsou klasické oborové grantové okruhy rozšířeny o další specifické okruhy. V tomto případě

⁵² Specifická podpora KKO na úrovni města = zda a v rámci jakých programů podporují města KKO

se nedá hovořit přímo o grantech účelových. Jde o formy podpory vymezené specifickými kritérii, jako je například *Podpora umělkyně – žen*. Koncepce okruhů v Berlíně i Vídni mají dále společné množství podkategorií. V případě Berlína se tyto podkategorie prolínají napříč jednotlivými okruhy. Ve Vídni má v nejbližší době dojít ke sloučení dílčích podkategorií. Oborový grantový systém bude zachován.

Grantové okruhy ostatních měst ve velké míře přímo reagují na jednotlivé body kulturních politik či strategií. Grantové okruhy ve všech třech zbylých případech (Amsterdam, Dublin, Helsinky) mohou díky své účelovosti sloužit jako jeden z hlavních nástrojů k dosažení optimální kontinuity, rozvoje či diverzity (víceleté granty, rozvojové granty, granty na projekty).

Procesně-administrativní záležitosti

Amsterdam a Helsinky jsou jediná dvě města, která administrují grantové žádosti pouze online. Žadatelé musí být registrovanými uživateli zpracovatelských systémů, aby mohli svoji žádost podat a řádně odeslat. Berlín disponuje taktéž interaktivním online formulářem. V některých případech však nestačí odeslání tohoto formuláře, ale je nezbytná také listinná žádost se všemi náležitými přílohami. Pouze v listinné podobě musí být doručeny žádosti v případě Dublinu. Žádné jiné podání není akceptováno. Oproti tomu ve Vídni lze formulář odevzdat osobně nebo odeslat poštou v listinné podobě nebo emailem v elektronické podobě. Uživatelskou výhodou v případě Dublinu je jednotný formulář pro všechny tři vypisované okruhy podpory. V případě Vídně jednotlivým okruhům vždy odpovídá specifický formulář žádosti.

Hodnocení

Ve většině případů se grantovými programy zabývá odbor kultury (či obdobný úřad), do jehož agendy spadá též vyhodnocování přijatých žádostí. V mnoha případech je k hodnocení přizvána odborná komise. V případě Berlína je dokonce za účelem hodnocení sestaveno více odborných komisí v rámci jednotlivých grantových oborů. Některé okruhy (taktéž v Berlíně) si naopak vystačí se zaměstnanci příslušného úřadu jako hodnotiteli. Zatímco v případě Berlína jsou případné komise organizovány externě, pouze za účelem vyhodnocení přijatých žádostí, Helsinky mají zřízenou kulturní komisi volenou radou města na funkční období jednoho roku, která mimo jiné monitoruje naplňování účelu přidělených dotací apod. Mezi jednotlivými komisemi a hodnotícími orgány ve všech zkoumaných městech se nepodařilo nalézt jednotný prvek (složení komise, funkce komise, funkční období komise).

V Amsterdamu a Dublinu jsou městem zřízeny a v jeho zájmu pověřeny jednat speciální organizace (Rada umění a Městská umělecká kancelář), jejichž úkolem není pouze administrace a hodnocení kulturních grantů, ale péče o kulturu ve městě jako taková, a to včetně strategického plánování.

Amsterdam, Dublin a Helsinky mají na svých webových stránkách konkrétně formulovaná kritéria hodnocení. V případě Berlína a Vídně nelze tato kritéria nikterak zobecnit, jelikož se liší dle povahy a účelu jednotlivých žádostí. Kvalitativní umělecké kritérium je předpokladem k udělení příspěvku napříč městy a obory, nicméně interpretace kvalitativních ukazatelů může být značně odlišná.

KKO

Z textu i souhrnné tabulky výše vyplývá, že žádné z měst nemá podporu KKO přímo implementovanou do grantových oborů. V případě Vídně však město přímo přispívá na grantová řízení, která vypisuje agentura *departure*. Konkrétní grantové programy se však oblasti KKO věnují, a to nejen v rámci oborových, ale také specifických účelových grantů. Města iniciují a

podporují kreativní prostory (kreativní centra, huby, coworkingy). Berlín a Dublin v rámci samostatných grantů poskytují nebytové prostory ve vlastnictví města či jeho partnera jako rezidenční prostory, zkušebny apod.

Rešerše grantových systémů v evropských městech

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

Vyšehradská 57, 128 00 Praha 2

AUTOR

MgA. Barbora Holanová

KONZULTANTKY NA STRANĚ ZADAVATELE

Mgr. Laura Pavlíková, Sekce strategií a politik IPR Praha

MgA. Olga Škořochová, Sekce strategií a politik IPR Praha

JAZYKOVÁ KOREKTURA PhDr. Nataša Macháčová

SAZBA   Mgr. Linda Krajčovič

první vydání / 62 stran

© IPR Praha, Praha, 2018

Rešerše grantových systémů v evropských městech

vydal v roce 2018 v Praze

Institut plánování a rozvoje

hlavního města Prahy